



TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Informeren Tweede Kamer reactie internetconsultatie
werkelijk rendement box 3

Datum
19 januari 2024

Notanummer
2024-0000010838

Bijlagen
1. Kamerbrief
2. Openbaar te
maken beslisnota's

Aanleiding

U heeft verzocht om een brief waarmee de Tweede Kamer voorafgaand aan het commissiedebat Belastingdienst (donderdag 15 februari) wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de internetconsultatie van het voorstel Wet werkelijk rendement box 3. Verder is in deze brief toegelicht op welke punten het voorstel inhoudelijk is gewijzigd en is vermeld dat het aangepaste voorstel voor de Uitvoeringstoets is aangeboden aan de Belastingdienst. Daarnaast wordt in deze brief de definitieve forfaitaire rendementspercentages voor banktegoeden en schulden voor het jaar 2023 bekend gemaakt. Bijgaand treft u de brief aan.

Beslispunten

1. Bent u akkoord met de brief aan de Tweede Kamer? Zo ja, dan vragen wij u om de brief te ondertekenen.
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de bijgevoegde eerdere nota's en nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt. Bij de kamerbrief aan de Tweede Kamer bij het starten van de internetconsultatie van het wetsvoorstel op 8 september 2023 zijn nota's vanaf april 2021 openbaar gemaakt. De bijgevoegde nota's die nu openbaar worden gemaakt hebben betrekking op de periode vanaf 8 september 2023 tot op heden.

24.01.24

ja

ja

M

Kernpunten

- De brief is als volgt opgebouwd:
 1. Inhoud geconsulteerd voorstel en urgentie voortgang
 2. Uitkomsten internetconsultatie Wet werkelijk rendement box 3
 - o Vraag 1 – Algemeen: Wat vindt u van het voorstel in algemene zin?
 - o Vraag 2 – Beleidsmatige afwegingen
 - o Vraag 3 – Gedragseffecten
 - o Vraag 4 – Valutaresultaten behaald met banktegoeden
 - o Vraag 5 – Aftrekbaarheid van rente van consumptieve schulden
 - o Vraag 6 – Onroerende zaken
 - o Vraag 7 – Afbakening startende innovatieve onderneming
 3. Aanpassingen naar aanleiding van de internetconsultatie
 - o Forfait voor de eerste woning sparen en beleggen
 - o Achterwaartse verliesverrekening
 - o Beginwaarde bij aanvang van de vermogenswinstbelasting

- Genotsrechten
- Valutaresultaten van banktegoeden
- 4. Definitieve forfaitaire rendementspercentages voor banktegoeden en schulden 2023
 - In de consultatie zijn zeven vragen voorgelegd. Langs deze vragen is in de brief een samenvatting opgenomen van de reacties op de consultatie.
 - Daarnaast is in de brief vermeld met welke belangenorganisaties op ambtelijk niveau – parallel aan de internetconsultatie - gesprekken zijn gevoerd over het voorstel.
 - Verder is toegelicht op welke punten het voorstel inhoudelijk is aangepast naar aanleiding van opmerkingen uit de internetconsultatie.
 - Ook is in de brief vermeld dat het aangepaste voorstel recent voor de uitvoeringstoets is aangeboden aan de Belastingdienst.
 - Tot slot zijn in deze brief de definitieve forfaitaire rendementspercentages voor banktegoeden en schulden voor het jaar 2023 bekend gemaakt, vooruitlopend op een ministeriële regeling in het eerste kwartaal 2024.

Toelichting

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

- In overeenstemming met de berichtgeving rondom de start van de consultatie op 8 september 2023 is in de brief opgemerkt dat het nieuwe kabinet met de uitkomsten van de internetconsultatie en de uitvoeringstoets een snelle start kan maken met de verdere vormgeving en het invoeren van een nieuw stelsel, afhankelijk van de keuzes die door een nieuwe coalitie worden gemaakt.
- De beoogde inwerkingtreding van het nieuwe stelsel is 1 januari 2027. In de brief is benadrukt dat stilstand op het dossier box 3 betekent dat de mogelijke invoering per 2027 uit het zicht raakt.
- In de brief zijn de belangrijke data van het beoogde tijdpad herhaald, namelijk het uiterlijk in de zomer van 2024 aanhangig maken van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer, het uiterlijk medio maart 2025 aannemen van het wetsvoorstel door de Tweede Kamer en het uiterlijk op 31 december 2025 publiceren van de wetgeving in het Staatsblad.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Doc nr.	Datum	Naam document
1	21-9-2023	Nota-stasFB - Reguliere nota box 3 - bespreking 27 september 2023
2	24-10-2023	Nota-stasFB - Reguliere nota box 3 - bespreking 1 november 2023
3	8-11-2023	Nota-stasFB - Extra reguliere nota box 3
4	13-11-2023	Nota-stasFB - Reguliere nota box 3 - bespreking 22 november 2023
5	29-11-2023	Nota-stasFB - Extra reguliere nota box 3
6	16-1-2024	Nota-stasFB - Reguliere nota box 3 - besprekking 22 januari 2024



WO 27/9 - 15⁰⁰ uur

TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Reguliere nota bespreking d.d. 27 september 2023

Datum

21 september 2023

Notanummer

2023-0000211142

Bijlagen

1. Kritieke padenplanning

Aanleiding

Op woensdag 27 september staat er een regulier overleg box 3 gepland. In deze nota treft u de voorbereiding aan voor dit overleg. De volgende punten komen in de nota aan de orde:

- Vervolgstappen ten aanzien van het ter consultatie voorgelegde voorstel inclusief kritieke padenplanning
- Update internetconsultatie

Over de nota van wijziging waarin geregeld wordt dat aan het begin van het kalenderjaar ten behoeve van voorlopige aanslagen bijgewerkte forfaitaire rendementspercentages worden vastgesteld voor banktegoeden en schulden in box 3 wordt u geïnformeerd door middel van een nota van het Belastingplanteam. Ook over de conclusie van de AG heeft u een separate nota ontvangen.

Informatiepunt 1 - Vervolgstappen ten aanzien van het ter consultatie voorgelegde voorstel inclusief kritieke padenplanning

- Bij het starten van de internetconsultatie is een lijst gemaakt met nog verder uit te werken punten ten aanzien van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3.
- Het gaat onder andere om onderstaande (technische) punten:
 - Een goede definitie van start-ups, scale-ups en familiebedrijven;
 - Onderscheid tussen onderhouds- en verbeteringskosten in het kader van onroerende zaken;
 - Op welke manier het beste het eigen gebruik van een onroerende zaak kan worden vastgesteld (en belast);
 - Moet het mogelijk zijn om heen en weer te schuiven tussen het forfait en de vermogenswinstbelasting voor onroerende zaken.
- Ook kunnen er nieuwe punten opkomen vanuit de internetconsultatie.
- In de bijlage treft u ter informatie ook de 'kritieke padenplanning'. Hierin is de planning opgenomen waarin het nog mogelijk is om inwerkingtreding van het nieuwe stelsel per 2027 te halen.
- Belangrijk aandachtspunt is dat begin februari 2024 reeds de wetgevingsuitgangspunten bekend moeten zijn.
- Gezien deze (krappe) planning, zullen wij u de komende tijd nog nota's voorleggen ten aanzien van het wetsvoorstel zoals dat nu ter consultatie voorligt.

25.09.23

Danke
Bespreking
27/9/23

Mlle

Wacht
Uwvld.

Informatiepunt 2 – update internetconsultatie

- Er wordt veel gereageerd op de consultatie. Tot nu toe zijn er 799 reacties binnen.
- De reacties komen tot nu toe vooral van burgers. De komende weken gaan wij ook in gesprek met diverse stakeholders (zoals RB, NOB en VNO-NCW) om eventuele vragen op te helderen, voorafgaand aan hun (vaak vaktechnische) input.
- Veel respondenten zien problemen in het heffen op ongerealiseerd rendement (vermogensaanwas). Het zou volgens de respondenten kunnen leiden tot de beslissing om aandelen te verkopen om belasting te voldoen. Er is daarnaast een roep om een andere behandeling voor mensen die een pensioenvoorziening in box 3 hebben. Ook wordt opgemerkt dat als je het effect van het heffingvrij vermogen redelijkerwijs onveranderd wil laten, deze een stuk hoger zal moeten worden vastgesteld dan € 1.000.
- In opvallend veel reacties wordt ervoor gepleit om rekening te houden met de inflatie bij het belasten van vermogen.
- Gedragseffecten: er zijn veel reacties waarbij het voorstel niet geheel lijkt te worden begrepen. Zo lijken verschillende mensen te denken dat de eigen woning in box 3 valt, dat voor vastgoed een vermogensaanwasbelasting geldt of dat spaargeld nadelig wordt behandeld ten opzichte van andere vermogenscategorieën. Een reactie die dan ook meerdere malen terugkomt is dat het voorstel complex is en zal leiden tot fouten door belastingplichtigen. Als gedragseffecten worden veelal bekende effecten genoemd, zoals het risico op lock-in bij vermogenswinst. Het zal aantrekkelijker zijn om in vermogen onder de vermogenswinstbelasting te beleggen. Een aantal keer wordt het vermoeden uitgesproken dat met name mensen met (zeer) hoge vermogens hier mogelijkheden toe zullen hebben. Daarnaast wordt een aantal keer genoemd dat het forfait voor de eerste woning in box 3 voor eigen gebruik een onwenselijke prikkel kan zijn tot leegstand.
- Bij de vraag over valutaresultaten behaald met banktegoeden zijn de reacties wisselend. In sommige reacties wordt meegegeven dat het vanwege de complexiteit verstandig is om valutaresultaten buiten beschouwing te laten. Anderen pleiten ervoor valutaresultaten wel mee te nemen om het inkomensbegrip zuiver te houden. Ook wordt opgemerkt dat het niet belasten van valutahandel en speculaties leidt tot een afwijkende behandeling ten opzichte van effecten, aandelen en obligaties in vreemde valuta. Dat leidt tot arbitrage. Het voorgestelde dilemma toont aan hoe complex heffing op basis van werkelijk rendement is. Diverse respondenten bepleiten terug te gaan naar een forfaitaire heffing (jaarlijks aanpassen van het forfait op basis van actuele marktrente) of een vermogensbelasting.
- Voor wat betreft onroerende zaken vinden veel respondenten het idee van twee verschillende regimes ingewikkeld. Voor wat betreft het forfait vragen veel mensen zich af of het percentage eigen gebruik wel te controleren is. Over het algemeen wordt het niet kunnen switchen tussen de twee regimes (forfaitair en vermogenswinstbelasting) als onredelijk ervaren.
- Het afbakenen van innovatieve startende ondernemingen wordt ook door veel respondenten als ingewikkeld gezien. Ook denken zij dat dit voer voor discussie zal zijn. Regelmatig wordt benoemd dat men niet snapt waarom er een onderscheid zou moeten zijn voor een bepaalde categorie aandelen en dat het beter zou zijn alles op eenzelfde manier te belasten (vaak wordt daarbij dan de voorkeur uitgesproken voor een vermogenswinstregime).

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Belastingdienst



Ministerie van Financiën

Toekomstig stelsel box 3 - Kritieke momenten planning voor het behalen van de inwerkingtreding in 2027

September 2023



Planning toekomstig stelsel box 3 I Kritieke momenten om inwerkingtreding 2027 te behalen

Datum – harde deadlines	Wat	Toelichting
20 Oktober 2023	Internetconsultatie afgerond	
Begin februari 2024	Wetgevingsuitgangspunten moeten bekend zijn vanuit het kabinet (coalitiebespreking)	Kritieke eis is dat een nieuw kabinet gevormd moet zijn. DGFZ dient vanuit de politiek een opdracht gekregen te hebben om wetgeving uit te kunnen werken. NB: indien wordt besloten af te wijken van het voorstel dat nu wordt geconsulteerd, is het opstellen van een wetsvoorstel zeer waarschijnlijk niet haalbaar binnen deze tijd.
29 maart 2024	Start uitvoeringstoets	De wetgevingsuitgangspunten moeten bekend zijn vanuit het kabinet en akkoord bevonden worden om te toetsen op uitvoerbaarheid.
21 juni 2024	Uitvoeringstoets afgerond	
28 juni 2024	MR akkoord met voorstel wat wordt verzonden naar RVS	
1 juli 2024	Indienen box 3 wetsvoorstel bij RVS	RVS heeft 3 maanden de tijd om het advies op te stellen. Als het advies binnen is, zijn minimaal 3 weken nodig voor het opstellen van het nader rapport.
1 november 2024	Indienen box 3 wetsvoorstel bij Tweede Kamer	
15 maart 2025	Box 3 wetsvoorstel aangenomen door Tweede Kamer	Totale tijdsduur voordat de wet wordt aangenomen door de Tweede Kamer; min. 3,5 maand
		<ul style="list-style-type: none">2 weken: wetsvoorstel moet gaandeerd worden op procedurevergadering vaste commissie voor Financiën en de datum voor inbreng verslag moet worden afgesproken.1 maand: opstellen van het verslag door de Kamer. Dan zou er ook ruimte moeten zijn voor het organiseren van een rondetafelgesprek.3 weken: opstellen nota naar aanleiding van het verslag door FIN.2 weken: nota naar aanleiding van het verslag wederom agenderen voor behandelingprocedurevergadering vaste commissie voor Financiën →Besluit of overgegaan kan worden tot plenaire behandeling en/of WGO (wetgevingsoverleg)
		NB: deze planning is <u>beperk</u> . De Tweede Kamer moet telkens doorgaan met behandelen en er is geen rekening <u>gevoerd</u> met een eventuele tweede schriftelijke ronde of andere vertraging in het tijdpad.

Peildatum 19 september

software:



Ministerie van Financiën

Persoonsgegevens

wo 1/11 14.30-15.00

TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de minister

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Reguliere box 3-nota - bespreking 1 november 2023

Aanleiding

Op woensdag 1 november staat er een regulier overleg box 3 gepland. In deze nota treft u de voorbereiding aan voor dit overleg. De volgende punten komen in de nota aan de orde:

- Opstellen uitvoeringstoets en aangepaste planning
- Verschuivingen en kostenafrek voor vastgoed in box 3
- Uitkomsten internetconsultatie en consultatieverslag
- Terugkoppeling gesprekken belangenorganisaties

Bespreekpunten

Bespreekpunt 1 – Opstellen uitvoeringstoets en aangepaste planning

Tijdens de vorige reguliere bespreking over box 3 heeft u aangegeven dat de opgestelde planning waarbij de uitvoeringstoets eind maart aangevraagd zou worden, te lang duurt. U hecht eraan het wetsvoorstel inclusief uitvoeringstoets aan te kunnen bieden aan een nieuw te vormen kabinet. U heeft gevraagd om op papier te zetten wat dit betekent voor het opstellen van de uitvoeringstoets. Dat treft u hierna aan. Ook treft u hierna aan welk tijdspad noodzakelijk is om uitvoering te geven aan uw wens.

Toelichting bespreekpunt 1

- De uitwerking van een uitvoeringstoets met haar vele verschillende invalshoeken vraagt van de Belastingdienst veel uitvoeringscapaciteit. Juist in de periode januari – maart 2024 moeten de medewerkers die normaliter uitvoeringstoetsen uitwerken ook ingezet worden op het aanleveren van informatie ten behoeve van:
 - de kabinetsformatie (fiches, bouwstenentraject, beoordeling beleidsvoorstellen)
 - de voorbereidingen op de uitvoering van de uitspraken van de Hoge Raad aangaande het rechtsherstel box 3
 - de realisatie van de VIA en aangiftecampaagne IH
 - migratie Cool:Gen
- Dat betekent dat voor sommige medewerkers sprake is van een dubbel takenpakket in deze periode.
- Mocht het dubbele takenpakket leiden tot vertraging in het proces van een van deze elementen, dan wordt u hiervan met het oog op prioriteitsstelling op de hoogte gebracht.

Datum
24 oktober 2023

Notanummer
2023-0000239704

Bijlagen
geen

1/11/23

Besprek

Een volgende
keer
laden(!)

guidance
vragen!

Had veel
tijd en
energie bespaard.

Muk

P.S. in

Pagina 1 van 17

- Op dit moment is nog niet duidelijk hoe een volgend kabinet om wil gaan met de vormgeving van het toekomstige box 3-stelsel. Hierdoor bestaat het risico dat de Belastingdienst op een later moment nogmaals een uitvoeringstoets op de wetgeving box 3 uit moet voeren. Dit vormt een reëel risico op het tweemaal inzetten van schaarse capaciteit. De Belastingdienst wil echter - met het oog op het openhouden van de mogelijkheid om een nieuw wetgevend stelsel voor box 3 in te voeren met ingang van belastingjaar 2027 - een robuuste uitvoeringstoets realiseren. Daarbij zal specifieke aandacht uitgaan naar verschillende componenten in het wetsvoorstel (forfait voor eerste woning in box 3 en VAB met daarop een uitzondering voor familiebedrijven en start-ups).
- In het vorige reguliere box 3-overleg is besproken dat er nog een aantal elementen zijn waarover nog beslist dient te worden. Ook uit de internetconsultatie volgen nog een aantal te besluiten aandachtspunten. Te denken valt aan onderwerpen als:
 - de definitie van familiebedrijven, start-ups en scale-ups en mogelijke staatssteun
 - het omgaan met genotsrechten
 - het onderscheid tussen onderhouds- en verbeterkosten
 - de administratieplicht

Aangepaste planning

- Om de uitvoeringstoets tijdig te starten, is het noodzakelijk dat de wetgeving is afgerond vlak na de kerst. Wij hebben daarom de onderstaande planning opgesteld voor de komende periode.

Datum	Wat
Woensdag 1 november 2023	Bespreking onderhavige nota
Maandag 13 november 2023*	Volgende nota box 3 in tas
Maandag 20 november 2023	Daaropvolgende nota box 3 in tas
Woensdag 22 november 2023	Bespreken nota die 20 november in de tas is gegaan
Vrijdag 5 januari 2024	Wetgeving afgerond
Maandag 8 januari 2024	Start uitvoeringstoets
Vrijdag 29 maart 2024	Resultaat uitvoeringstoets

*Voor deze nota is nog geen bespreking ingepland, maar om niet pas eind november alle noodzakelijke beslissingen voor te leggen, lijkt het ons verstandig een tussentijdse nota te sturen.

Bespreekpunt 2 – Verschuivingen en kostenaf trek voor onroerende zaken in box 3

Aanleiding

- In het voorstel "Wet werkelijk rendement box 3" dat als internetconsultatie is gepubliceerd, zijn vanwege de eenvoud voor belastingplichtigen en de Belastingdienst twee verschillende systemen opgenomen voor vastgoed: een forfait voor de eerste tweede woning, en vermogenswinstbelasting voor overig vastgoed. Verschuivingen van onroerende zaken van de vermogenswinstbelasting naar het forfait zijn niet toegestaan, ter voorkoming van complexiteit voor de belastingplichtigen en de uitvoering en calculerend gedrag. Aangezien enkele onderwerpen in het voorstel nog niet helemaal

waren uitgewerkt, heeft de Werkgroep Onroerende Zaken | Toekomstig stelsel box 3 (hierna: "de Werkgroep") het voorstel nader onderzocht en doordacht.

- De Werkgroep concludeert nu dat de beoogde vereenvoudiging in het voorstel voor vastgoed, zowel bij het gebruik van een forfait als bij het niet toestaan van verschuivingen (o.a. hierop kwamen kritische reacties vanuit de internetconsultatie), mogelijk niet wordt bereikt. Het gebruik van twee systemen, waarvan één systeem uitgaat van een forfait, leidt namelijk tot knelpunten (zowel juridisch, uitvoeringstechnisch als budgettair) waarvoor eventuele oplossingen nog meer complexiteit voor zowel de belastingplichtigen als de uitvoering tot gevolg hebben. Daarnaast heeft de A-G zich recentelijk kritisch uitgelaten over het hanteren van forfaits i.p.v. een heffing op basis van werkelijk rendement, wat mogelijk het forfait voor één extra woning juridisch kwetsbaar maakt.
- De vraag over het toestaan van verschuivingen van onroerende zaken in box 3 is complex, vanwege de afruil tussen eenvoud, juridische houdbaarheid en oneigenlijk gebruik. De Werkgroep komt tot de conclusie dat dit inherent is aan de keuze voor een hybride stelsel met het ongelijk belasten van dezelfde vermogensbestandsdelen (forfait eerste tweede woning vs. vermogenswinstregime).
- Wij begrijpen uw initiële voorkeur voor het forfait. Deze nieuwe omstandigheden geven wat ons betreft echter aanleiding om de keuze voor het forfait (ten behoeve van de Uitvoeringstoets) te heroverwegen. Dit is hieronder nader toegelicht.

Punt 1 – forfait voor de eerste woning in box 3

Alles overwegende, adviseren wij u het forfait te heroverwegen en uit te gaan van een vermogenswinstbelasting voor alle onroerende zaken. Het forfait voor de eerste woning in box 3 komt dan te vervallen. Dit maakt het systeem naar onze mening beter uitlegbaar en meer juridisch houdbaar. Bent u het hiermee eens? Ook de vermogenswinstbelasting voor onroerende zaken vraagt overigens nog nadere uitwerking.

Eens!

Toelichting

Verschuivingen tussen regimes

- In het internetconsultatievoorstel zijn twee verschillende systemen opgenomen voor vastgoed (een forfait voor één vakantiewoning die aan bepaalde voorwaarden voldoet en een vermogenswinstbelasting voor de overige onroerende zaken in box 3). Het is wenselijk om zo weinig mogelijk verschuivingen toe te staan tussen deze beide systemen om arbitrage te voorkomen en complexiteit voor alle partijen te beperken.
- In het internetconsultatievoorstel gaan we ervan uit dat een onroerende zaak die eenmaal onder de vermogenswinstbelasting wordt belast, niet (meer) kan overgaan naar het forfait. Omgekeerd geldt dat één onroerende zaak (vakantiewoning) op basis van het forfait wordt belast zolang deze onroerende zaak voldoet aan de voorwaarden van het forfait voor deze onroerende zaak. Verschuivingen leiden namelijk tot complexiteit in de uitvoering (zoals afrekenmomenten en taxaties) en in bepaalde gevallen tot mogelijkheden om optimaal de voordelen te behalen van de verschillende systemen. Bijvoorbeeld werkelijke kostenafrek in een periode dat veel kosten worden gemaakt en een forfait (waarin kosten zijn verdisconteerd) in perioden waarin geen of weinig kosten worden gemaakt. Dit is onwenselijk.

- De verdere uitwerking van het voorstel heeft bij ons geleid tot het voortschrijdend inzicht dat het niet toestaan van verschuivingen vermoedelijk juridisch onhoudbaar is. Het kan immers tot gevolg hebben dat twee personen die in gelijke omstandigheden verkeren (bijvoorbeeld beiden één verhuurde woning en één woning voor eigen gebruik) ongelijk behandeld worden. Bij de ene persoon kan de woning voor eigen gebruik onder het vermogenswinstregime vallen wanneer deze in het verleden verhuurd was, terwijl die woning bij de andere persoon onder het (gunstigere) forfait belast is.
- Belastingplichtigen zullen dan waarschijnlijk een bezwaarschrift indienen omdat zij worden geconfronteerd met een hogere heffing en/of een meer complexe heffing dan andere belastingplichtigen.
- De kritische reacties uit de internetconsultatie op de onmogelijkheid om te verschuiven versterken dit beeld.
- Daarom zien wij het als juridisch noodzakelijk om bij een forfait het switchen mogelijk te maken wanneer de woning (opnieuw) aan de voorwaarden voor het forfait voldoet.
- Een vermogenswinstbelasting voor alle onroerende zaken vraagt nog veel uitzoekwerk en is ook een complex systeem (dat geldt ook voor de uitvoering en de handhaafbaarheid van een vermogenswinstbelasting door de Belastingdienst). Toch denken wij op dit moment dat dit de voorkeur geniet boven twee regimes voor onroerende zaken. Indien u ervoor kiest uit te gaan van een vermogenswinstbelasting voor alle onroerende zaken, zullen wij tijdens het uitzoekwerk ook kijken naar manieren om de vermogenswinstbelasting zo eenvoudig en uitvoerbaar mogelijk te maken. **!!**

De gevolgen van verschuivingen tussen regimes

- Het creëren van de mogelijkheid om te verschuiven naar het forfait leidt tot meer complexiteit in de uitvoering. Bij elke verschuiving is dan sprake van een taxatie en een afrekenmoment. Bovendien voorzien wij veel vragen van belastingplichtigen. Dit kan gevolgen hebben voor het oordeel in de Uitvoeringstoets.
- Deze mogelijkheid zet daarnaast de deur open voor arbitrage tussen de twee regimes. Zo zouden belastingplichtigen kunnen verschuiven van het forfait naar het winstregime net voordat zij grote onderhoudskosten moeten maken, zodat zij die kosten kunnen aftrekken. Zij profiteren dan in feite van dubbele aftrek, omdat onderhoudskosten ook in het forfait zitten. Na het onderhoud kunnen zij dan weer terug naar het forfait.
- Ook voorzien wij arbitrage met betrekking tot de waardestijging. In het algemeen geldt: daar waar twee regimes gelden met de mogelijkheid om te wisselen, zal men van de mogelijkheid optimaal gebruik proberen te maken.
- Deze arbitrage heeft lastenrelevante budgettaire gevolgen en kan potentieel het draagvlak voor het nieuwe stelsel ondermijnen.
- Onderzocht is of er mogelijkheden zijn om deze arbitrage tegen te gaan. In de volgende beslispunten zijn enkele opties uitgewerkt (4b en 5b). Deze opties voorkomen de arbitragemogelijkheden slechts ten dele, kunnen onrechtvaardig uitpakken en maken het stelsel complexer. Dan komt de vraag op of het forfait het stelsel niet juist complexer maakt, in plaats van eenvoudiger (wat de bedoeling was).
- Het toestaan van verschuivingen en het eventueel tegengaan van misbruik leidt tot extra complexiteit. Deze optelsom van complexiteit wordt in samenhang bekeken in de uitvoeringstoets.

exact
en
wat
betreft
het
budgettaire?
(vrij de papier)
→ geen
omvang
i den
i den

Advies A-G

- In het advies over de cassatiezaak over de wet rechtsherstel box 3 concludeert de A-G de heer Wattel behoorlijk ongenuanceerd over forfaits in de vermogensrendementsheffing in het algemeen:

"Belastingheffing naar een macro berekend gemiddeld rendement leidt echter altijd – per definitie van 'gemiddelde' – tot discriminerende en privilegiërende belastingheffing, tenzij de standaarddeviatie (de spreiding rond het gemiddelde) verwaarloosbaar zou zijn, quod non. Integendeel: de heterogeniteit van individuele beleggingsresultaten is juist zeer groot, óók binnen verschillende categorieën vermogenstitels."

(...)

"Een gemiddeldebelasting is grondrechtelijk een onbegaanbare weg wegens systemische onverenigbaarheid met het discriminatieverbod en het eigendomsgrondrecht, óók als de enorme standaarddeviatie verkleind zou kunnen worden door afzonderlijke gemiddelden per vermogenstitel te berekenen of door het jaargemiddelde te gebruiken in plaats van langjarige gemiddelden uit het verleden. Ook dan over- of onderbelast een gemiddeldebelasting nog steeds systemisch alle outlyers".

- Het is afwachten in hoeverre de HR dit advies volgt, maar zelfs wanneer de HR slechts ten dele de heer Wattel volgt, dan lijkt het introduceren van een nieuw forfait in de Wet werkelijk rendement een risicovolle weg. Ook wanneer dit forfait enigszins aan de lage kant gekozen is ten opzichte van het langjarig gemiddelde.
- In het forfait zijn financieringskosten, onderhoudskosten, waardeontwikkeling en eigen gebruik verdisconteerd. Ook als dit forfait aan de lage kant wordt gekozen, dan gaat het knellen bij mensen met (in een bepaald jaar) meer onderhoudskosten en financieringskosten dan waar het forfait in dat belastingjaar rekening mee houdt. Dit gaat om grote groepen mensen en om grote bedragen. Het forfait kan ook gaan knellen bij mensen wiens onroerende zaak in waarde daalt.
- Een deel van deze belastingplichtigen zal dan een bezwaarschrift indienen. Ook wanneer de HR in het voordeel van de staat beslist, zal dit tot veel bezwaarschriften leiden.

€ bon

Budgettaire gevolgen bij hanteren vermogenswinstregime

- Onderstaande tabel toont in inschatting van de budgettaire gevolgen in miljarden euro's ten opzichte van variant 2 uit de brief bij de internetconsultatie.

	2027	2028	2029	2030	struc
Al het onroerend goed onder het vermogenswinstregime	-0,1	0	0,1	0,2	0,6

Bespreekpunten 2 tot en met 5

- Als u uw beslissing om twee systemen te introduceren voor vastgoed in box 3 niet wilt heroverwegen (bespreekpunt 1), komt de vraag op of, anders dan in het voorstel is opgenomen, verschuivingen van de vermogenswinstbelasting naar het forfait alsnog moeten worden toegestaan (bespreekpunt 2).
- Ongeacht uw antwoord op beslispunt 1 zijn uw antwoorden op bespreekpunten 3 t/m 5 van belang.

→ NvT.

2. Gaat u ermee akkoord om in het nieuwe stelsel wel verschuivingen van het winstregime naar het forfait toe te staan? Als dat het geval is, naar welke variant gaat uw voorkeur uit?

- a. Verschuivingen toestaan, zonder beperkende maatregelen (zie de beslispunten 3a. en 4a.).
- b. Verschuivingen toestaan, maar tegelijkertijd beperkende maatregelen te introduceren (zie de beslispunten 3b. en 4b.).

3. De Werkgroep heeft de aftrek van kosten in de vermogenswinstbelasting voor onroerende zaken en het daarbij relevante onderscheid tussen "onderhoudskosten" en "verbeteringskosten" nader uitgewerkt. Wij bepleiten om daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande regelingen en jurisprudentie uit de winstsfeer in box 1. Om complexiteit en oneigenlijk gebruik te voorkomen vragen we akkoord om af te wijken door geen rekening te houden met afschrijvingen, afwaarderingen en voorzieningen. Zoals ook het uitgangspunt is in de versie van de internetconsultatie. In het geval u verschuivingen toe wil staan, hebben wij opties uitgewerkt die het oneigenlijke gebruik in sommige gevallen zouden kunnen beperken. Deze opties kunnen echter complex zijn en bepaalde belastingplichtigen benadelen, zie de toelichting. U kunt ten eerste voor de vermogenswinstbelasting een keuze maken uit onderstaande varianten 3a. en 3b. voor zover de aftrek van onderhoudskosten van een onroerende zaak tot een verlies leidt in het jaar van betaling. De onderhoudskosten bedragen dan meer dan de directe opbrengst van die onroerende zaak. Naar welke variant gaat uw voorkeur uit? Wij adviseren u voor variant 3a. te kiezen, vanwege de eenvoud en de juridische houdbaarheid.

- a. De aftrek van onderhoudskosten niet beperken.
- b. De aftrek van onderhoudskosten van een onroerende zaak wel beperken tot het bedrag van de directe opbrengst van dezelfde onroerende zaak in hetzelfde jaar.

4. U kunt voor de vermogenswinstbelasting een keuze maken uit onderstaande varianten 4a. en 4b. voor zover de verrekening van geactiveerde kosten van een onroerende zaak tot een (groter) verlies leidt in het jaar dat de onroerende zaak de vermogenswinstbelasting verlaat. De geactiveerde kosten bedragen dan meer dan de vermogensaanwas. Naar welke variant gaat uw voorkeur uit? Wij adviseren u voor variant 4a. te kiezen, omdat variant 4b leidt tot meer complexiteit en in bepaalde gevallen nadelig kan uitwerken voor belastingplichtigen. Daarnaast denken wij dat variant 4a juridisch houdbaarder is.

- a. De verrekening van geactiveerde kosten niet beperken.
- b. De verrekening van geactiveerde kosten wel beperken tot het bedrag van de positieve vermogensaanwas in het geval de onroerende zaak niet wordt vervreemd aan een derde.

5. Wilt u de (rente)kosten van financieringsschulden van onroerende zaken die worden belast binnen de vermogenswinstbelasting in mindering brengen op het totale resultaat in box 3 en dus niet in aanmerking nemen bij het resultaat van de vermogenswinstbelasting?

Toelichting beslispunten 2 t/m 5

Verschuivingen tussen de systemen (beslispunt 2)

- Dit is al toegelicht bij beslispunt 1. In aanvulling daarop enkele voorbeelden.
- De vraag of toch verschuivingen tussen de beide systemen moeten worden toegestaan, is aan de orde in de volgende gevallen:
 - Een vakantiewoning wordt niet meer hoofdzakelijk voor eigen gebruik gebruikt, maar (tijdelijk) verhuurd, waardoor niet meer aan de vereisten voor

een
Regime
VWB. vom
vastgoed

bespreken

→ bespreken

bespreken

het forfait wordt voldaan. In een later jaar wordt de vakantiewoning weer hoofdzakelijk voor eigen gebruik gebruikt en wordt voldaan aan de voorwaarden voor toepassing van het forfait.

- o De belastingplichtige heeft meerdere woningen in box 3 en wil een andere woning voor eigen gebruik gaan gebruiken. De woning waarvoor het forfait gold, voldoet niet (meer) aan de voorwaarden en valt dan onder de vermogenswinstbelasting en de woning waarvoor de vermogenswinstbelasting gold, voldoet aan de vereisten van het forfait.
- o De belastingplichtige verkoopt de woning die onder het forfait viel en wil een andere woning, waarop tot dan toe de vermogenswinstbelasting van toepassing is voor eigen gebruik gaan gebruiken (of gebruikt deze woning al voor eigen gebruik).
- o De belastingplichtige gaat zijn eigen woning (hoofdverblijf) verhuren en gaat in een volgend kalenderjaar eerstgenoemde woning weer als eigen woning gebruiken of deze woning gaat onderdeel uitmaken van het ondernemings- of resultaatvermogen. Daardoor gaat deze onroerende zaak van box 3 over naar box 1.

Onderhoudskosten vs. verbeteringskosten (beslispunt 3)

- Volgens de fiscale rechtspraak is sprake van "onderhoud" als de werkzaamheden naar hun aard dienen om de onroerende zaak – in vergelijking met de toestand waarin deze zich bij stichting of na latere verandering bevond – in bruikbare staat te herstellen en aldus de ingetreden achteruitgang op te heffen. Denk bijvoorbeeld aan kosten van herstel of vernieuwing van onderdelen van gebouwen die versleten zijn. Dit geldt ook als de kosten van omvangrijke aard zijn. Onderhoud is alleen mogelijk aan iets wat al aanwezig is aan de onroerende zaak.
- Volgens de fiscale rechtspraak is sprake van "verbetering" als de werkzaamheden dienen om aan de onroerende zaak een wezenlijke verandering aan te brengen, waardoor de onroerende zaak naar inrichting, aard of omvang een wijziging heeft ondergaan.
- De praktijkhandreiking die nu wordt gebruikt bij het bepalen van de jaarwinst in verband met exploitatie onroerend goed is complex en kan leiden tot een toename van geschillen over de etikettering van de kosten. De Werkgroep heeft daarom overwogen om een duidelijker en eenvoudiger regeling voor het etiketteren van kosten als "onderhoudskosten" in het winstregime van box 3 voor te stellen. Dit vindt de Werkgroep onwenselijk omdat de winstregimes en de jurisprudentie ten aanzien van kosten van "onderhoud" en "verbetering" tussen box 1 en box 3 dan van elkaar gaan afwijken.
- Bovendien is de verwachting dat de uitvoering (belastingplichtigen en Belastingdienst) goed uit de voeten kan met de hiervoor geldende praktijkhandreiking en hulpmiddelen van externe partijen. De nieuwe doelgroep particulieren die met dit winstregime te maken krijgt, zal met behulp van gerichte communicatie geholpen worden bij het te maken onderscheid tussen "onderhoudskosten" en "verbeteringskosten" en de wijze van verwerking daarvan in de aangifte inkomstenbelasting. Hiermee wordt beoogd te voorkomen dat hierover onzekerheid ontstaat bij belastingplichtigen en wordt het risico op onjuiste aangiften zo veel mogelijk verminderd.
- Het uitsluiten van afschrijvingen, afwaarderingen en voorzieningen vindt plaats vanwege de eenvoud. Daarmee voorkomen we dat we het

Wat betekent
→ dit
voor de
uitvoering?
kan de
BD dit

!!
o.o

aan ???

belastingstelsel complex maken voor zowel de belastingplichtigen als de Belastingdienst.

- Door afschrijving komen gemaakte investeringen gespreid ten laste van de winst. Zonder afschrijvingsbeperking mogelijk ook in jaren waarin zich geen waardedaling voordoet. Daarnaast kan sprake zijn van waardedalingen (waardoor afschrijvingspotentieel ontstaat) terwijl er geen daadwerkelijke kosten worden gemaakt (er ontstaat achterstallig onderhoud). Dat past niet bij het karakter van box 3 waarin ook nieuwe investeringen deze afschrijvingsmogelijkheid niet hebben. Bovendien vereist het een uitgebreide administratie, hetgeen niet wenselijk is.

Kostenaftrek en onderscheid onderhoud en verbetering (beslispunten 4 t/m 5)

- Als u bij beslispunt 2, ervoor kiest om verschuivingen van een onroerende zaak toe te staan, zijn ook de keuzes in de beslispunten 3. en 4. van belang, namelijk:
 - a. Hoe om te gaan met de situatie dat het bedrag van de aftrek van onderhoudskosten van een onroerende zaak meer bedraagt dan de directe opbrengst van die onroerende zaak en daarmee tot een verlies leidt in het jaar van betaling. Deze beslissing is van invloed op het voordeel dat met een verschuiving behaald kan worden (zie beslispunt 3.).
 - b. De keuze voor de situatie dat een onroerende zaak de vermogenswinstbelasting verlaat en door verrekening van geactiveerde kosten (in combinatie met beperkte of negatieve waardeestijging) een negatieve vermogensaanwas ontstaat of groter wordt (negatieve vermogensaanwas corrigeren of niet corrigeren, beslispunt 4).
- De aftrek van onderhoudskosten kan een verlies tot gevolg hebben in het jaar van betaling. De vraag komt op of dit wenselijk is, met name als dit leidt tot calculerend gedrag. Door tijdelijk de woning te verhuren en (hoge) kosten voor onderhoud te maken kan een aftrekpost ontstaan waarmee in het forfaitaire systeem ook al op forfaitaire wijze rekening wordt gehouden.
- Het verlies treedt echter alleen op wanneer de woning onvoldoende in waarde is gestegen. Naast de hoogte van de onderhoudskosten, is de vraag of er verlies is gemaakt dus vooral afhankelijk van de ontwikkelingen op de woningmarkt.
- In veel gevallen zal er voldoende waardeestijging en direct rendement zijn om de onderhoudskosten af te trekken, en doet deze maatregel niets.
- Belastingplichtigen kunnen bijvoorbeeld hun vakantiewoning tijdelijk gaan verhuren om binnen de vermogenswinstbelasting de werkelijke onderhoudskosten van deze vakantiewoning in aftrek te brengen. Wanneer zij het vermogenswinstregime weer verlaten omdat zij de woning weer zelf gaan gebruiken, vindt een afrekening plaats over de vermogenswinst.
- Door de aftrek van kosten die niet leiden tot een evenredige toename van de waarde van de onroerende zaak kan de deur worden opengezet naar meer tijdelijke wisselingen tussen de regimes, namelijk ingeval de eigen woning of de tweede eigen woning, waarop forfaits van toepassing zijn, aan een onderhoudsbeurt toe zijn (vernieuwing van het dak, het plaatsen van een nieuwe keuken of badkamer). Een ruimhartige regeling voor etikettering van kosten als onderhoudskosten versterkt dit effect. Dit zal leiden tot calculerend gedrag. Dit is vanuit uitvoeringsoptiek onwenselijk vanwege de hiervoor genoemde complexiteit en eveneens omdat dit kan leiden tot een toename van verliesbeschikkingen en carry back en carry forward.

- We willen verschuivingen van een onroerende zaak van de vermogenswinstbelasting naar het forfait zo veel mogelijk voorkomen. Optie 3b regelt dat belastingplichtigen onderhoudskosten die de jaarlijkse directe opbrengst (huur en eigen gebruik) te boven gaan, moeten activeren. De geactiveerde "onderhoudskosten" en de "verbeteringskosten" worden wel in aanmerking genomen, maar pas en slechts als de belastingplichtige bij het verlaten van de vermogenswinstbelasting de onroerende zaak aan een derde verkoopt en de onroerende zaak zijn vermogen verlaat.
- Onderhoudskosten hebben het karakter infrequent op te treden voor een groot bedrag. Het ligt daarom bij keuze voor 3b voor de hand dat belastingplichtigen die groter onderhoud plegen een deel niet direct kunnen aftrekken. Dat kan onrechtvaardig uitpakken voor belastingplichtigen die niet pogen te arbitreran tussen de regimes.
- Tegelijkertijd zullen, ook bij keuze voor 3b, vermoedelijk alsnog de meeste belastingplichtigen uiteindelijk deze onderhoudskosten kunnen aftrekken.
- Twee keuzes zijn voorgelegd (varianten 3a. en 3b.) ingeval sprake is van een verlies als gevolg van de aftrek van onderhoudskosten. Daarvan is sprake als het bedrag van de onderhoudskosten van een onroerende zaak in een jaar hoger is dan het bedrag van de opbrengst (huur, pacht en eigen gebruik) van die onroerende zaak.
 - a. De keuze voor variant 3a. heeft tot gevolg dat onderhoudskosten – eventueel gemaakt in het zicht van het verlaten van de vermogenswinstbelasting – wel kunnen leiden tot een verlies binnen box 3. Dit verlies is verrekenbaar met alle positieve opbrengsten in box 3.
 - b. De keuze voor variant 3b. heeft tot gevolg dat onderhoudskosten niet kunnen leiden tot een verlies binnen de vermogenswinstbelasting. De kosten worden geactiveerd en kunnen pas worden verrekend met de vermogensaanwas bij het verlaten van de vermogenswinstbelasting bij vervreemding aan een derde. Dan vindt er zonder discussie over de inhoud en de aard van de kosten een omvangstoets plaats, ter hoogte van de opbrengst in dat jaar.
- De varianten 3a. en 3b. zien op de vraag wat in enig jaar het box 3-rendement op de onroerende zaak is. Als in enig jaar als gevolg van groot onderhoud het rendement zwaar negatief is, zal men dit negatieve rendement willen verrekenen (variant 3a.). Nader moet worden uitgezocht of een beperking op dit punt (zoals bij variant 3b.) uiteindelijk in strijd is met het EVRM en of in dit soort situaties de uitvoering wederom veel bezwaren en procedures te wachten staat waarbij de uitkomst een aantal jaren onzekerheid zal geven. De Werkgroep vraagt zich dan ook af of het juridisch houdbaar is om de kosten te beperken tot de inkomsten zoals in variant 3b. Dit moet nader worden onderzocht.
- Variant 3b. ziet op het voorkomen van oneigenlijk gebruik van wisselingen van regimes in het hybride stelsel en om de daarmee samenhangende complexiteit te verminderen. Met deze variant 3b. worden ongewenste positieve effecten van wisselingen tussen regimes in sommige gevallen enigszins weggenomen zodat mogelijk wisselingen minder zullen plaatsvinden.
- Alle omvangrijke onderhoudskosten (die naar de huidige jurisprudentie dienen te worden geactiveerd en niet in één keer ten laste van de winst kunnen worden gebracht) worden door de aftrekbeperking in variant 3b. geraakt.
- Variant 3b. leidt ertoe dat de belastingplichtige zijn kosten (deels) moet activeren. Hij zal als administratieplichtige zijn kosten moeten bijhouden en

mogelijk deels activeren. Bij verkoop van de onroerende zaak kan de Belastingdienst bij de beoordeling van de berekening van de vermogenswinst, waarbij de geactiveerde kosten worden meegenomen, deze gegevens bij de belastingplichtige opvragen. Nader onderzoek vindt plaats of de beoordeling jaarlijks bij de aangifte moet worden gedaan of (bij geactiveerde kosten) op het moment van winstbepaling. Dit is van belang om te bepalen of jaarlijks toezicht op de geactiveerde kosten nodig is, of pas op moment van verkoop.

- Twee keuzes zijn voorgelegd (variant 4a. en variant 4b.) ingeval sprake is van een negatieve vermogensaanwas als gevolg van de aftrek van geactiveerde (verbeterings)kosten. Daarvan is sprake als het bedrag van deze kosten van een onroerende zaak in een jaar hoger is dan het bedrag van de vermogensaanwas van die onroerende zaak (het verschil tussen de waarde in het economische verkeer bij het verlaten van de vermogenswinstbelasting en de waarde in het economische verkeer bij binnenkomst in de vermogenswinstbelasting).
 - a. De keuze voor variant 4a. heeft tot gevolg dat de negatieve vermogensaanwas niet wordt gecorrigeerd voor de geactiveerde kosten.
 - b. De keuze voor variant 4b. heeft tot gevolg dat de negatieve vermogensaanwas wel wordt gecorrigeerd voor de geactiveerde kosten als de onroerende zaak niet aan een derde wordt vervreemd.
- De vraag of kosten aftrekbaar zijn, wordt zo voor een groot deel afhankelijk van de ontwikkelingen op de woningmarkt.
- Verbeteringskosten gaan vaak gepaard met een hogere huuropbrengst. De hogere huur en de hogere waarde zijn in feite twee zijden van dezelfde medaille. Dergelijke hoge kosten worden niet gemaakt om de huur in één jaar te garanderen maar hebben betrekking op de inkomsten van een lange periode in de toekomst. Daarom geen aftrek ineens. Maar door het niet mogen afschrijven, komen de kosten ook niet geleidelijk ten laste van de jaarwinst in de toekomst.
- Door de voorstellen zoals deze in de beslispunten 3b. en 4b. zijn opgenomen, wordt het fiscale belang van het onderscheid tussen "onderhoudskosten" en "verbeteringskosten" in sommige gevallen enigszins teruggebracht. Slechts in sommige gevallen, omdat bij voldoende waardeinstijging en direct rendement alsnog alle kosten aftrekbaar zijn.
- Daar tegenover staat dat nieuwe complexiteit en mogelijk minder rechtvaardige situaties geïntroduceerd. Immers kunnen ook belastingplichtigen die niet pogen te arbitreren geraakt worden door deze aftrekbeperking.
- Bij het verlaten van de vermogenswinstbelasting naar het forfait is er geen mogelijkheid meer om deze geactiveerde kosten "ergens" mee te verrekenen omdat dan geen heffing meer plaatsvindt over vermogenswinst/aanwas. Dit doet zich alleen voor wanneer men naar het forfait overgaat en dat is een vrijwillige keuze.
- In verband met het toezicht zullen we een staffel moeten inrichten. Als het aantal staffels erg groot wordt, komt de vraag op of dat technisch haalbaar is.

Rekenvoorbeeld

Hieronder staat een voorbeeld ter verduidelijking.

A koopt begin 2027 een vakantiewoning die A in 2027 verhuurt. De huurder verlaat deze vakantiewoning eind 2027. Begin 2028 gaat A deze vakantiewoning voor eigen gebruik gebruiken.

- WEV begin 2027: € 500.000 (€ 530.000 minus € 30.000 wegens geschat achterstallig onderhoud);
- financieringskosten: $4\% \times € 300.000 = € 12.000$;
- huuropbrengst in 2027: € 30.000;
- vervanging dakpannen in 2027: € 8.000;
- schilderwerk: € 11.000;
- overige onderhoudskosten: € 20.000;
- plaatsen zonnepanelen in 2027: € 6.000;
- WEV begin 2028: € 500.000 (in dit voorbeeld is ervan uitgegaan dat de waarde van vastgoed inmiddels door marktomstandigheden is gedaald).

Uitwerking

In 2027 wordt deze vakantiewoning belast onder de vermogenswinstbelasting. In 2027 zijn de totale onderhoudskosten voor deze vakantiewoning € 39.000 (€ 8.000 + € 11.000 + € 20.000). Verrekening van deze onderhoudskosten met de huuropbrengst zou leiden tot een verlies van € 9.000. Volgens variant 4b. is de aftrek van onderhoudskosten van een onroerende zaak beperkt tot het bedrag van de (directe) opbrengst van dezelfde onroerende zaak in hetzelfde jaar (€ 30.000). Het restant van de kostenaftrek (€ 9.000) moet volgens variant 3b. worden geactiveerd en mag worden verrekend bij het verlaten van de vermogenswinstbelasting bij vervreemding aan een derde. Als daarvan geen sprake is, zoals in dit voorbeeld, worden volgens variant 5b. de geactiveerde kosten niet verrekend als dit leidt tot een (grotere) negatieve vermogensaanwas. De (rente)kosten van financieringsschulden van de vakantiewoning (€ 12.000) worden in mindering gebracht op het resultaat in box 3 en wordt niet in aanmerking genomen bij het resultaat van de vermogenswinstbelasting.

Resultaat 2027 (vermogenswinstbelasting) bij toepassing variant 4b.:		
huuropbrengst		30.000
af: dakpannen (onderhoud)	8.000	
af: schilderwerk (onderhoud)	11.000	
af: overige onderhoudskosten	20.000	
		39.000
Resultaat		-9.000
Correctie (9.000 activeren)		0

Resultaat 2028 (vermogenswinstbelasting) bij toepassing varianten 4b. en 5b.:		
WEV begin 2028		500.000
af: zonnepanelen (verbetering)	6.000	
af: geactiveerde onderhoudskosten (restant)	9.000	

af: WEV begin 2027	<u>500.000</u>	
		<u>515.000</u>
Resultaat		-15.000
Correctie (9.000 + 6.000)		<u>15.000</u>
Gecorrigeerd resultaat		<u>0</u>

Bespreekpunt 3 - Uitkomsten internetconsultatie en opstellen consultatieverslag

Na het sluiten van een internetconsultatie wordt een consultatieverslag opgesteld. Wij vragen om uw akkoord om het formele consultatieverslag op te stellen nadat de wetgeving is afgerond.

Toelichting bespreekpunt 3

- De internetconsultatie Wet werkelijk rendement box 3 is op vrijdag 20 oktober gesloten. Er zijn in totaal 1.737 reacties binnengekomen. Onder aan deze toelichting treft u een korte terugkoppeling per vraag uit de internetconsultatie terug.
- Op www.internetconsultatie.nl wordt, na de besluitvorming over het wetsvoorstel in de ministerraad een verslag geplaatst waarin op hoofdpijnen de resultaten van de internetconsultatie zijn aangegeven. Ook worden de naar aanleiding van die resultaten aangebrachte belangrijkste veranderingen in het voorstel of de toelichting omschreven.
- Het consultatieverslag moet zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen zes weken worden gepubliceerd nadat de ministerraad het voorstel van wet heeft behandeld.
- Op dit moment moet alle capaciteit ingezet worden om de wetgeving voor het nieuwe stelsel op basis van werkelijk rendement tijdig af te kunnen ronden.
- Wij betrekken daarbij uiteraard de input van de internetconsultatie, maar het opstellen van een formeel consultatieverslag kost extra tijd. Deze tijd besteden wij graag aan het verder uitwerken van de openstaande punten en het schrijven van wetgeving.

Korte terugkoppeling per vraag internetconsultatie

- Deze terugkoppeling ziet voornamelijk op de reacties van individuele burgers. De schriftelijke input van belangenorganisaties is de laatste paar dagen van de consultatie binnengekomen en vraagt wat meer tijd om te verwerken. Mocht het ons verstandig lijken op basis van alle input iets aan te passen, dan ontvangt u daarover in latere nota's beslispunten.
- Bij informatiepunt 1 treft u wel een terugkoppeling van de gesprekken die plaats hebben gevonden met belangenorganisaties.
 - Algemeen

Wat vindt u van het voorstel in algemene zin?

 - Het belasten van werkelijk rendement wordt als rechtvaardiger ervaren dan het huidige forfaitaire regime.
 - Daartegenover staat dat het nieuwe stelsel door respondenten als erg complex wordt ervaren, mede door de verschillende uitzonderingen. Voor de gemiddelde burger is het moeilijk te begrijpen.

- Veel respondenten vragen om rekening te houden met inflatie bij het berekenen van het (reële) rendement.
 - Sommige respondenten sluiten zich aan bij het standpunt van de VEB: namelijk een volledige vermogenswinstbelasting. Een aantal respondenten pleit voor een vermogensbelasting (zoals bijvoorbeeld in Zwitserland), vanwege de eenvoud die lasten voor uitvoerders beperkt. Men vraagt zich af of het niet eenvoudiger moet in plaats van complexer.
2. Beleidsmatige afwegingen
- ○ Een aantal respondenten merkt op dat de keuze voor een vermogensaanwasbelasting een procyclische werking kan hebben op de belastinginkomsten.
 - ○ Respondenten wijzen erop dat het forfait voor de eerste woning in box 3 bij sommigen kan leiden tot een lagere belastingdruk dan bij anderen, afhankelijk van de keuze voor financiering met vreemd vermogen of eigen middelen.
 - ○ Een aantal respondenten geeft aan dat het onduidelijk is wat de definitie is van een familiebedrijf.
 - ○ Veel respondenten zijn tegen uitzondering van enkele aangewezen vermogensbestanddelen en zien hiervoor geen noodzaak. Zij vinden dat dit het stelsel onnodig complexer maakt.
 - ○ Respondenten reageren negatief op het idee om weer voor forfaits te kiezen en stellen dat dit tot een hoop discussie kan gaan leiden.
3. Gedragseffecten
- a. Welke gedragseffecten verwacht u als gevolg van de hybride aard van het stelsel, met name met betrekking tot de uitzondering van vermogensaanwas op vastgoed, aandelen van familiebedrijven en startups?
- b. In welke mate denkt u dat het stelsel mogelijkheden biedt voor belastingarbitrage, zowel binnen het hybride stelsel als in relatie tot box 2? Hoe verschilt dit volgens u van het huidige (overbruggings)stelsel?
- Er zijn veel reacties waarbij het voorstel niet geheel lijkt te worden begrepen. Zo lijken verschillende mensen te denken dat de eigen woning in box 3 valt, dat voor vastgoed een vermogensaanwasbelasting geldt of dat spaargeld nadelig wordt behandeld ten opzichte van andere vermogenscategorieën.
 - Een reactie die dan ook meerdere malen terugkomt is dat het voorstel complex is en zal leiden tot fouten door belastingplichtigen.
 - Als gedragseffecten worden veelal bekende effecten genoemd: risico op lock-in bij vermogenswinst. Het zal aantrekkelijker zijn om in vermogen onder de vermogenswinstbelasting te beleggen. Een aantal keer wordt het vermoeden uitgesproken dat met name mensen met (zeer) hoge vermogens hier mogelijkheden toe zullen hebben.
 - Daarnaast wordt een aantal keer genoemd dat het forfait voor de eerste woning in box 3 voor eigen gebruik een onwenselijke prikkel kan zijn tot leegstand.
4. Valutaresultaten behaald met banktegoeden
- De voor- en tegenstanders van het voorstel - om vanuit praktisch oogpunt valutaresultaten van banktegoeden die worden aangehouden in vreemde valuta buiten beschouwing te laten en enkel de ontvangen rente te belasten - zijn ongeveer in evenwicht.

- Reacties voor het voorstel: Verstandig om valutaresultaten buiten beschouwing te laten vanwege de complexiteit. Het voorstel maakt het simpeler voor de Belastingdienst en voor personen die de aangifte moeten doen. Wel wordt hiermee de kans vergroot dat er meer gespeculeerd gaat worden. Het overgrote deel van het spaarvermogen wordt in euro's aangehouden bij Nederlandse (groot)banken. Het probleem van vreemde valuta is in dit voorstel dan ook weinig relevant.
 - Reacties tegen het voorstel: Het niet belasten van valutahandel en speculaties leidt tot een afwijkende behandeling ten opzichte van effecten, aandelen en obligaties in vreemde valuta. Dat leidt tot arbitrage.
 - Het voorgestelde dilemma toont aan hoe complex heffing op basis van werkelijk rendement is. Diverse respondenten bepleiten terug te gaan naar een forfaitaire heffing (jaarlijks aanpassen op basis van actuele markttrente) of een vermogensbelasting.
5. Aftrekbaarheid van rente van consumptieve schulden
Dit roept de vraag op of de aftrekbaarheid van rente van consumptieve schulden beperkt moet worden in het nieuwe stelsel. Wat vindt u hiervan?
- Naast dat veel respondenten aangeven dat ze denken dat dit bijzonder lastig te controleren is, zijn er meerdere meer principiële benaderingen.
 - De groep die vindt dat de aftrek van consumptieve schulden beperkt zou moeten worden, is of van mening dat het aangaan van schulden voor zaken als een auto of een vakantie ontmoedigd zou moeten worden en daarom niet aftrekbaar zou moeten zijn (soms geven zij aan dit ook strijdig te vinden met ander beleid van overheid waarin wordt gewaarschuwd voor het aangaan van schulden). Een andere groep vindt het van belang dat een schuld als het ware correspondeert met wat er belast wordt: een aftrekbare schuld moet volgens deze groep dus een inkomen opleveren in box 3.
 - Burgers die vinden dat dit niet beperkt zou moeten worden, geven vaak als mening dat men zelf over de samenstelling van het vermogen gaat en dat dit niet fiscaal beïnvloed zou moeten worden.
 - Tot slot zijn er respondenten die vinden dat een consumptieve schuld maar tot een bepaald bedrag of percentage mag worden afgetrokken.
6. Onroerende zaken
- a. Hoe zou het criterium hoofdzakelijk (70%) eigen gebruik vastgesteld moeten worden? Dagen/weken tellen, of eventueel een maximale huuropbrengst in verhouding tot de WOZ-waarde?
- b. Als de woning van het forfait naar de vermogenswinstbelasting wordt verplaatst, kan deze daarna niet meer terug naar het forfait. Respondenten wordt om een reactie hierop gevraagd.
- Voor wat betreft de 70% (vraag a.) lopen de meningen uiteen, maar er lijkt een lichte voorkeur te zijn voor de maximale huuropbrengst in verhouding tot de WOZ-waarde om het eigen gebruik te bepalen. Respondenten vinden het wel ingewikkeld en verwachten hierbij veel gesjoemel.
 - Dat de woning niet meer terug mag naar het forfait (vraag b.), vinden de meeste respondenten oneerlijk. Ze zijn van mening dat de omstandigheden in een mensenleven nou eenmaal kunnen

- veranderen en dat de belastingheffing daarbij aan zou moeten sluiten. Voor een begrenzing, bijvoorbeeld in tijd, lijkt wel begrip te zijn.
- o Veel respondenten zijn van mening dat wanneer een vakantiewoning puur voor eigen gebruik is, er geen forfaitaire belasting geheven mag worden, omdat er geen sprake is van rendement (een vakantiewoning kost volgens hen alleen maar geld). Daarom zou het ook niet aansluiten bij het Kerstarrest. Dit is een standpunt ingenomen door de Bond voor Belastingbetalers dat veel burgers hebben ingestuurd.
 - o Een vermogenswinstbelasting voor alle onroerende zaken lijkt op meer begrip te kunnen rekenen bij de respondenten.
 - o Veel burgers denken dat de maatregel ziet op de eigen woning in box 1. Het verdient dus aanbeveling dat duidelijker te communiceren. Ook hier zijn (net als bij vraag 7.) Veel burgers die aangeven dat dit hen niet raakt omdat ze slechts één woning bezitten.
7. Afbakening startende innovatieve onderneming
- Wij vernemen graag van u welke objectief bepaalde elementen u geschikt en wenselijk acht om de aandelen in startende innovatieve ondernemingen af te bakenen.*
- o Opvallend veel respondenten geven bij deze vraag aan niet over voldoende kennis te beschikken om een reactie te geven. Ook melden veel respondenten dat dit punt hen niet raakt, omdat ze niet investeren in dit soort bedrijven.
 - o Burgers die wel hebben gereageerd, zijn regelmatig van mening dat deze uitzondering niet gemaakt zou moeten worden. Daar worden verschillende redenen voor aangevoerd: uitzonderingen maken het systeem nodeloos ingewikkeld, alle investeringen in aandelen moeten uit principe hetzelfde behandeld worden (vaak wordt aanvullend gesteld dat dan in alle gevallen sprake zou moeten zijn van een vermogenswinstbelasting), maar ook veel respondenten geloven dat deze maatregel het ondernemersklimaat negatief zal gaan beïnvloeden (niet duidelijk is waarom).
 - o Het begrip 'innovatief' om de ondernemingen af te bakenen, vinden veel burgers die reageren in ieder geval niet objectief genoeg.

Informatiepunt 1 – terugkoppeling gesprekken belangenorganisaties

Parallel aan de internetconsultatie zijn gesprekken gevoerd met belangenorganisaties over het geconsulteerde wetsvoorstel. Hierna treft u een korte terugkoppeling van deze gesprekken. De organisaties hebben ook schriftelijk input geleverd op het voorstel. Het verwerken daarvan kost meer tijd. Wanneer het ons raadzaam lijkt iets aan te passen aan het voorstel op basis van alle input, wordt u daar in een latere nota door middel van een beslispunt over geïnformeerd.

Toelichting Informatiepunt 1

- Er hebben gesprekken plaatsgevonden met de volgende organisaties: NOB, RB, VNO/NCW & MKB-Nederland. Daarnaast zullen nog gesprekken plaatsvinden met de NBA en het SRA.
- VNO/NCW & MKB-Nederland:
 - o Algemeen positief dat deels is overgestapt van VAB naar VWB. Problematisch als verschillen met box 2 worden gecreëerd. Liefst geen systeemverschillen tussen de boxen. Begrip voor hybride stelsel: is een manier om verder te gaan naar werkelijk rendement.

- Weinig draagvlak voor VAB bij beursgenoteerde beleggingen. Onderscheid tussen familieondernemingen en startups en overige aandelen: kan dit onderscheid juist niet tot ongelijke behandeling leiden met problemen bij de rechter van dien? Ondanks dat dit tegemoetkomt aan maatschappelijke roep.
- Forfait eerste woning sparen en beleggen: ingewikkeld aspect, begrijpelijk vanuit oogpunt van eenvoud, maar maakt het systeem ingewikkeld en roept nieuwe vragen op. Geen keuzeregime, is een kwetsbaarheid voor burgers die een VWB aantrekkelijker vinden dan het forfait.
- Eigen gebruik: Spannend aspect, krijg je korting als je er niet gebruik van maakt? Bijvoorbeeld (hoofdverblijf) woning box 1 in Groningen (in het weekend) en werken in Amsterdam?
- NOB:
 - De keuze voor de totaalwinstbenadering roept veel vragen op. Wellicht is het handiger om voor een box 2 achtige structuur te gaan. Daarnaast is het onduidelijk hoe diverse regels, zoals waarderingsvoorschriften van vorderingen en genotsrechten, zich tot elkaar gaan verhouden. Ook is het onduidelijk wat je allemaal binnenhaalt. Moeten we dan weer eventueel gaan corrigeren?
 - Over het eigen gebruik: niet ingeschreven met een dure woning in box 3 kunnen de grondslag uithollen via leningen uit eigen BV. Daarnaast roept het de vraag op of eigen gebruik van box 3 bezittingen überhaupt in de inkomstenbelasting past? Daarom de suggestie om de inkomstenbelasting in box 3 te beperken of volledig uit te sluiten. Het is van belang goed te kijken naar het Kerstarrest, de overheid moet zich niet mengen in de keuze hoe vermogen rendabel maakt.
 - Met inflatie wordt geen rekening gehouden, maar er wordt wel een koppeling gemaakt met het draagkrachtbeginsel. Waarom wordt er toch gekozen voor een systeem waarin geen rekening wordt gehouden met inflatie? Daarom de suggestie voor een vaste aftrek conform het jaargetal CPI. In box 1 worden de schijven geïndexeerd. Als je draagkracht serieus neemt, dan moet je hier iets mee doen.
 - Ten aanzien van blooteigendom, vruchtgebruik is de vraag waarom er nihil waardering is bij de vruchtgebruiker? De verwachting is dat dit de deur open zet voor arbitrage, in de jaren '80 is hier veel misbruik van gemaakt.
 - De staatssteun aan familiebedrijven en startups kan gezien worden als een bevoordeling van die aandeelhouders of een ondernemingsgroep. Is er een rechtvaardiging voor dat selectieve voordeel? Dit is een punt voor nader onderzoek.
 - Hoe verhoudt het waarden op WOZ-waarde zich tot het totaalwinstbegrip? Verbeteringen zie je niet 1 op 1 terug in de WOZ-waarde. Daarnaast een suggestie voor een step-up voor woningen. Veel woningen worden te laag gewaardeerd in de WOZ. De WOZ-waarde 2027 gaat uit van waardepeildatum 01-01-2026. Ga je dan niet heffen over waarde die al is belast?
- RB:
 - Het RB denk dat dat aftrekbaarheid van werkelijke kosten in de praktijk een grotere administratieve lastenplicht met zich meebrengt, evenals discussies met de Belastingdienst over kwalificatie van uitgaven.
 - Het RB betwijfelt of het dogmatisch correct is om bij een woning in box 3 die belastingplichtige hoofdzakelijk in eigen gebruik heeft, veelal als vakantiehuis, een inkomen in aanmerking te nemen. Het karakter is

namelijk veeleer consumptie in plaats van belegging. Ook maakt het RB zich grote zorgen over de uitzonderingspositie van schulden aangegaan in verband met een eerste woning box 3 (die in het forfait zit). Het RB raadt de wetgever aan om de eerste woning box 3 net als vastgoed volgens de systematiek van de vermogenswinstbelasting te belasten. Hierbij moet het privégebruik van vastgoed belast worden volgens artikel 3.19 Wet IB 2001.

- Voor een aantal bezittingen in box 3 geldt de vermogenswinstbelasting in plaats van de vermogensaanwasbelasting, zoals voor onroerende zaken. Dat houdt in dat pas op het moment van realisatie het verschil tussen de overdrachtprijs en de verkrijgingsprijs, gecorrigeerd met storting en onttrekkingen, belast. Het RB pleit ervoor een regeling te creëren waarbij de verkrijgingsprijs van de betreffende vermogensbestanddelen, al dan niet op verzoek, door de inspecteur bij voor bezwaar vatbare beschikking worden vastgelegd.
- Voor onroerende zaken en aandelen in familie- en startersondernemingen geldt belastingheffing over vermogenswinsten in plaats vermogensaanwas. Het RB acht het wenselijk om er uitdrukkelijk op te wijzen dat er ook andere vermogensbestanddelen zijn die illiquide zijn, waardoor een tussentijdse stijging van de waarde ervan, leidend tot belastingheffing, liquiditeitsproblemen kunnen ontstaan.
- Het RB geeft aan goed uit de voeten te kunnen met de totaalwinstbenadering omdat dit aansluit bij kaders en begrippen die nu ook al worden gebruikt.
- Daarnaast stelt het RB vragen over onder meer vruchtgebruik, het ontbreken van een doorschuiffaciliteit en een step-up.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.



TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de minister

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Extra reguliere nota box 3

Datum

8 november 2023

Notanummer

2023-0000252994

Bijlagen

1. Bijlage administratieplicht
2. Bijlage rekenvoorbeelden

Aanleiding

In de vorige reguliere box 3-nota hebben wij gemeld dat er een extra nota komt om tijdig op alle openstaande punten voor de wetgeving te kunnen beslissen. Deze extra nota treft u hierbij aan. Tijdens de bespreking op 1 november heeft u verzocht om ook voor deze nota een overleg in te plannen. Dat proberen wij in te plannen met uw secretariaat. De volgende beslispunten komen in de nota aan de orde:

- Uitwerking van de administratieplicht;
- Behandeling van genotsrechten en blooteigendom;
- Definitie familiebedrijven.

Tot slot treft u nog drie informatiepunten:

- Uitsluiting van bepaalde regels die kosten naar voren halen of heffing over gerealiseerde winsten uitstellen;
- Eerste bevindingen onderzoek naar mogelijke staatssteun.
- Damage aangifte inkomenheffingen box 3.

Beslispunten

Beslispunten 1 en 2 – Uitwerking administratieplicht

1. Bent u akkoord om de administratieplicht voor burgers met box 3-vermogen te beperken tot bezittingen en schulden in box 3 waarvan de Belastingdienst niet automatisch (nationaal en internationaal) financiële gegevens van derden verkrijgt?
2. Bent u akkoord om – separaat aan het traject van het ontwikkelen van het nieuwe box 3-stelsel – te onderzoeken of de administratieplicht uitgebreid dient te worden naar resultaatgenieters in box 1 (ROW) en aanmerkelijkbelanghouders in box 2 gelet op de grote overeenkomsten tussen deze categorieën en het nieuwe box 3-stelsel?

Toelichting

- In de memorie van toelichting van het conceptwetsvoorstel "Wet werkelijk rendement box 3" is aangekondigd dat een administratieplicht wordt geïntroduceerd voor belastingplichtigen met box 3-vermogen. Over de invulling van de administratieplicht is het volgende vermeld in de MvT.

16.11.23

Muc

Akhoc

Akhoc

"Bij de voorgestelde administratie- en bewaarplicht bestaat oog voor de menselijke maat: 'recht doen aan de belangen van burgers bij de totstandkoming en uitvoering van beleid'. De voorgestelde verplichtingen dienen in verhouding te staan met de beoogde doelen en belangen en houden meer in naarmate het vermogen complexer of meer divers is. [] In het kader van proportionaliteit, voorzienbaarheid en het beperken van de administratieve lasten wordt een delegatiemogelijkheid gecreëerd waarmee de administratieplicht in lagere regelgeving nader ingekaderd wordt. []"

- In het kader van het zoveel mogelijk beperken van de administratieve lasten, regeldruk, noodzaak en proportionaliteit adviseren wij u om geen administratieplicht te introduceren voor burgers met bezittingen en schulden in box 3 waarvan de Belastingdienst automatisch (nationaal en internationaal) gegevens van derden verkrijgt. // lens
- De administratieplicht gaat zodoende niet gelden voor:
 - Binnenlandse en buitenlandse bank- en spaarrekeningen die geen verband hebben met een vermogensbestanddeel waarvoor wel een administratieplicht geldt; // x
 - Financiële instrumenten en verzekeringsproducten die worden aangehouden bij een financiële instelling die automatisch gegevens levert aan de Belastingdienst op basis van nationale of internationale verplichtingen (zoals de Common Reporting Standard (CRS) en Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA)); // x
 - Schulden die zijn aangegaan bij een Nederlandse financiële instelling die automatisch gegevens levert aan de Belastingdienst (onder CRS en FATCA worden geen financiële gegevens over schulden uitgewisseld); // x
 - Cryptovaluta (onder DAC 8 zijn vanaf 2027 gegevens beschikbaar). // x
- Positief geformuleerd gaat de administratieplicht in box 3 wel gelden voor:
 - Onroerend goed; // x
 - Overige vermogensrechten die rechtstreeks, dus zonder tussenkomst van een financiële instelling, zijn verkregen door burgers (zoals het uitlenen van geld of het direct kopen van 4% aandelen in een vennootschap); // x
 - Schulden die zijn aangegaan bij particulieren en buitenlandse financiële instellingen. // x
- Als de gegevenspositie van de Belastingdienst in de toekomst verder wordt versterkt, bijvoorbeeld als gevolg van aanvullende nationale of internationale gegevensuitwisselingen of nieuwe koppelingen van databronnen, dan kan de administratieplicht voor box 3-vermogen in de toekomst eventueel worden afgeschaald. //
- De gebruikelijke verplichtingen van administratieplichtigen ten behoeve van de belastingheffing van derden gaan niet gelden voor degenen die een administratieplicht voor bezittingen en schulden in box 3 hebben.¹ //
- Naast een duidelijke afbakening waarvoor wel en waarvoor niet een administratieplicht en overige verplichtingen gelden, zal nader worden onderzocht of de bewaarplicht kan worden verkort en de gevolgen van het niet-nakomen van de administratieplicht meer proportioneel kan worden vormgegeven. //

¹ Artikel 53 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR).

- Bij het vaststellen van de uitvoeringstoets zal een inschatting worden gemaakt van de benodigde controle-inzet van de Belastingdienst op het nieuwe box 3-stelsel.
- In bijlage 1 is een samenvatting opgenomen van de inhoud en werking van CRS en FATCA.
- Vanwege de grote overeenkomst tussen het nieuwe box 3-stelsel en resultaatgenieters in box 1 (ROW) en aanmerkelijkbelanghouders in box 2 adviseren wij u om – los van het box 3-traject – te onderzoeken om de administratieplicht uit te breiden naar de ROW en box 2.

11 f

leens

Een proportionele administratieplicht, overige verplichtingen en gevolgen in box 3

- Op dit moment geldt de administratieplicht alleen voor lichamen en natuurlijk personen die een bedrijf of een zelfstandig beroep uitoefenen.² Een nieuwe administratieplicht buiten deze (fiscale) ondernemingssfeer voor particulieren kan worden bestempeld als een systeemwijziging in het formele belastingrecht en een aanzienlijke verzwaring in de huidige fiscale verplichtingen van belastingplichtigen tot gevolg hebben.
- Naast de verzwaring van de administratieve lasten dienen hierbij ook de mogelijke gevolgen in ogenschouw te worden genomen die de wet op dit moment verbindt aan het niet correct nakomen van de administratieplicht. Namelijk de zogenoemde omkering en verzwaring van de bewijslast³ en strafrechtelijke aansprakelijkheid.
- Om recht te doen aan de menselijke maat, doenvermogen en doenlijkheid, proportionaliteit en het bieden van voorzienbaarheid en daarmee meer rechtszekerheid, wordt een delegatiemogelijkheid gecreëerd waarmee de administratieplicht in lagere regelgeving nader wordt ingekaderd. Hiermee worden ook onnodige discussie en bezwaar- en beroepsprocedures voorkomen.
- Al een geruime tijd zijn wij in overleg met ketenpartners (banken en verzekeraars) om bestaande renseigneringsplichten uit te breiden. Uitbreiding draagt bij aan de proportionaliteit van de administratieplicht.
- Eveneens in het kader van de administratieve lasten, regeldruk, noodzaak en proportionaliteit zullen de administratieplichtigen in box 3 (voor dat deel) worden uitgesloten van de verplichtingen ten behoeve van de belastingheffing van derden⁴. Dit betekent onder andere dat de inspecteur bij deze administratieplichtigen met betrekking tot de box 3-gegevens geen uitvraag kan doen om gegevens te verkrijgen die van belang kunnen zijn voor de heffing van andere belastingplichtigen.
- Onderzoek zal plaatsvinden naar het meer proportioneel vormgeven van de bewaarplicht en de gevolgen van het niet-nakomen van de administratieplicht waaronder de omkering en verzwaring van de bewijslast. Bij het aspect omkering en verzwaring van de bewijslast kan worden gedacht aan een zogenoemde omkering (en verzwaring) van de bewijslast die alleen zal gelden voor dat bestanddeel in box 3 waarvoor de administratieplicht niet of niet correct is bijgehouden in plaats van omkering (en verzwaring) van de bewijslast voor de gehele aangifte en belastingaanslag.

11

11

11

11 f

² Artikel 52, tweede lid, AWR. Een natuurlijk persoon heeft ook een administratieplicht in het geval hij winst uit onderneming als bedoeld in artikel 3.3 Wet IB 2001 geniet, inhoudingsplichtig is of een valt onder de terbeschikkingstellingsregeling (artikel 3.91 en artikel 3.92 Wet IB 2001) of een lucratief belang heeft (artikel 3.92b Wet IB 2001).

³ Nadat een zogenoemde informatiebeschikking onherroepelijk is geworden of als nadere onderbouwing dat de niet vereiste aangifte is gedaan. Zie artikel 25, derde lid, AWR, artikel 27e, eerste lid, AWR en artikel 52a AWR.

⁴ Artikel 53 AWR.

- Daarnaast zal worden onderzocht of de administratieplicht zo kan worden uitgewerkt dat als de Belastingdienst niet beschikt over contra-informatie wel omkering bewijslast kan worden gesteld (en dat als de Belastingdienst wel beschikt over contra-informatie, niet).
- De bewaarplicht bedraagt in beginsel zeven jaar. Deze termijn vangt aan na het einde van het fiscaal relevante jaar. Bij inkomen dat pas bij verkoop wordt belast (vermogenswinstbelasting) kan de bewaarplicht in de praktijk veel langer duren dan zeven jaar.
- Voor de afbakening van de administratieplicht zijn twee alternatieven onderzocht, namelijk differentiatie naar complexiteit van vermogen en het creëren van toegangscriteria zoals de hoogte van het inkomen of de hoogte van het vermogen. Uit het onderzoek blijkt dat deze alternatieven niet goed werkbaar zijn in de praktijk.

Gegevens onder de administratieplicht box 3

- Het aantal gegevens dat voor het nieuwe box 3-stelsel van belang kan zijn, moet worden afgezet tegenover de informatiepositie van de Belastingdienst.
- Voor onroerende zaken in Nederland kan de Belastingdienst gebruik maken van de WOZ-Waarde van de Landelijke Voorziening WOZ van de waarderingkamer. Daarnaast heeft de Belastingdienst de mogelijkheid om via het Basisregistratie Kadaster (BRK) informatie te raadplegen over onder andere eigendom en aan- en verkoopprijzen. Wel ontbreekt informatie over huurinkomsten, periodieke lasten (OZB, verzekeringen, energiekosten, bijdragen VvE's etc.), onderhouds- en verbeteringskosten en eigen gebruik.
- De Belastingdienst ontvangt momenteel van diverse Nederlandse financiële instellingen (zoals banken en verzekeraars) gegevens over banktegoeden, beleggingen in financiële producten, levensverzekeringen en schulden. Deze bestaande gegevensstromen worden met de invoering van het nieuwe stelsel uitgebreid met stortingen (aankopen/betaalde premie), onttrekkingen (verkoopen/uitbetaald bedrag) en aftrekbare kosten zodat het werkelijk rendement kan worden berekend en vooraf kan worden ingevuld in de aangifte.
- Daarnaast ontvangt de Belastingdienst momenteel automatisch financiële gegevens van buitenlandse financiële instellingen op grond van CRS en FATCA. De kwaliteit van de ontvangen gegevens is wisselend en varieert per land. Tot op heden heeft de Belastingdienst niet voldoende vertrouwen in de ontvangen gegevens om deze volledig in de VIA op te nemen. Daarnaast worden deze gegevens niet eerder dan oktober van het jaar opvolgend op het jaar waar ze betrekking op hebben door de Belastingdienst ontvangen. Daarbij moet worden opgemerkt dat gegevens over onttrekkingen en stortingen niet worden uitgewisseld. Deze gegevens zijn wel relevant voor de berekening van de vermogensaanwasbelasting.
- Ondanks de wisselende kwaliteit van de financiële gegevens van buitenlandse financiële instellingen, de niet 100%-volledigheid en de niet tijdige beschikbaarheid voor de VIA zijn deze gegevens wel van belang en bruikbaar voor de controle van aangiften. Deze gegevens dienen namelijk als contra-informatie op basis waarvan de Belastingdienst vragen kan stellen aan de burger. Wij achten het daarom niet proportioneel om een administratieplicht in te voeren voor bezittingen en schulden die worden aangehouden bij buitenlandse financiële instellingen die onder de reikwijdte van CRS en FATCA vallen.

- De Nederlandse orde van Belastingadviseurs (NOB) bepleit in reactie op de internetconsultatie van het wetsvoorstel "Wet werkelijk rendement box 3" dezelfde afbakening voor toepassing van de administratieplicht voor box 3-belastingplichtigen.
- Wij adviseren u om bank- en spaartegoeden uit te zonderen van de administratieplicht. Hierop dient naar onze mening één uitzondering te worden gemaakt, namelijk voor de bankrekening waarmee stortingen en onttrekkingen worden gedaan van een vermogensbestanddeel waarvoor wel een administratieplicht geldt. Hierbij kan gedacht worden aan de bewaarplicht van afschriften van een betaalrekening waarmee uitgaven worden gedaan en inkomsten worden ontvangen met betrekking tot onroerend goed, zoals huurinkomsten, onderhouds- en verbeteringskosten, aan- en verkoop etc. Zonder de bankafschriften van dergelijke rekening te bewaren is de controle op de juistheid van het inkomen van dat onroerend goed niet (volledig) mogelijk. Deze werkwijze is te vergelijken met de zakelijke rekening van een IB-onderneming die ook valt onder de reikwijdte van de administratieplicht van de onderneming. De overige ("reguliere") bankrekeningen van een burger vallen niet onder de administratieplicht.
- Een administratieplicht voor natuurlijke personen met box 3-vermogen is nieuw. In het kader van voorzienbaarheid wordt onderzocht of een format of een checklist ontwikkeld kan worden waaraan belastingplichtigen eenvoudig kunnen toetsen welke gegevens per type vermogen bewaard moeten worden om een deugdelijke administratie te voeren.

lees!!

Onderzoek naar administratieplicht voor alle resultaatgenieters en aanmerkelijkbelanghouders

- Op dit moment vallen niet onder de administratieplicht de zogenoemde resultaatgenieters (ROW) en aanmerkelijkbelanghouders (box 2). ROW is een restcategorie van inkomen uit werk en woning. Het gaat immers om het resultaat uit een werkzaamheid die geen winst uit onderneming of loon uit dienstbetrekking betreft. Hieronder vallen bijvoorbeeld freelancers, speculatie zoals transacties met effecten en aandelenopties, het *minen* van cryptovaluta en de handel daarin, het meer dan normaal actief vermogensbeheer zoals het uitpanden van onroerende zaken etc.
- De invoering van een heffing in box 3 over het werkelijke rendement in combinatie met de invoering van een partiële administratieplicht rechtvaardigt het stellen van de vraag waarom voor resultaatgenieters en aanmerkelijkbelanghouders geen administratieplicht geldt voor soortgelijke werkzaamheden. Het verschil in behandeling van inkomsten uit bijvoorbeeld aandelen of onroerende zaken is straks namelijk - afgezien van het tarief - gering. Het is niet goed uitlegbaar waarom voor een aandelenbelang van 4% (box 3) wel een administratieplicht geldt en voor een aandelenbelang van 5% niet. Hetzelfde geldt voor het verschil tussen normaal actief vermogensbeheer (box 3) en meer dan normaal actief vermogensbeheer (ROW) ten aanzien van bijvoorbeeld effecten of onroerend goed. In al deze gevallen wordt het werkelijke rendement belast, alleen geldt niet altijd een administratieplicht.
- Uitbreiding zorgt ervoor dat er een gelijk regime qua administratieplicht ontstaat voor ondernemers en (actieve en passieve) beleggers in box 1 en 2 en in de VPB, voor box 3 spaarders en beleggers en voor alle resultaatgenieters. Hierbij is een administratieplicht beoogd voor in ieder geval soortgelijke werkzaamheden.

//
//
//
//
//

lees!!

- Ten aanzien van resultaatgenieters zal in ieder geval geen administratieplicht gelden ten aanzien van de betaling waarover de Belastingdienst gegevens ontvangt. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan betaling aan sprekers en auteurs, betaling aan deelnemers aan medische proeven en betalingen aan particulieren voor schoonmaken, onderhoud, verbouwingen en andere klusjes.

Beslispunt 3 – Behandeling genotsrechten en blooteigendom

Gaat u akkoord om de behandeling van genotsrechten en blooteigendom ten opzichte van de consultatieversie te wijzigen en als volgt in de heffing te betrekken?

- Bij een zakelijke koopsom voor het vestigen van het genotsrecht leidt dit niet tot heffing bij de blooteigenaar en is de koopsom niet aftrekbaar bij de genotsgerechtigde.
- De afbouw van het genotsrecht (aftrekpost) en de gelijktijdige en even grote aangroei van het blooteigendom (inkomsten) vindt lineair plaats op basis van de verwachte looptijd van het genotsrecht.
- Bij vroegtijdig eindigen van het genotsrecht vindt een (belaste dan wel aftrekbare) vrijval plaats van het restant.
- Ongewijzigd blijft dat de vruchten belast zijn bij de genotsgerechtigde en de intrinsieke waardemutaties (positief of negatief) in principe belast zijn bij de blooteigenaar.

Toelichting beslispunt 3

- In het geconsulteerde voorstel wordt de vergoeding voor het genotsrecht in het jaar van vestigen bij de blooteigenaar als inkomsten belast en ineens als kosten in aftrek gebracht bij de genotsgerechtigde. Om waarderingsproblemen te voorkomen wordt vanuit praktisch oogpunt het genotsrecht bij fictie gesteld op nihil.
- Uit de literatuur blijkt echter dat dit voorstel kan leiden tot oneigenlijk gebruik. De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) en het Register Belastingadviseurs (RB) hebben hier ook aandacht voor gevraagd in gesprekken die we met ze hebben gevoerd.
- Hierbij kan gedacht worden aan de situatie dat kort voor emigratie of in het zicht van overlijden een genotsrecht wordt gekocht, bijvoorbeeld van een bank of de eigen vennootschap. De koopsom is aftrekbaar, terwijl de toekomstige vruchten niet in de (Nederlandse) heffing kunnen worden betrokken vanwege emigratie of overlijden.
- In lijn met de suggestie uit de hiervoor genoemde literatuur adviseren wij u om de eerder voorgestelde behandeling (nihilwaardering in combinatie met het ineens belasten/in aftrek brengen van de koopsom) te vervangen door een lineaire afbouw van de waarde van het genotsrecht.
- Hiermee wordt de totaalwinst van het blote eigendom en het genotsrecht op praktische wijze (eenvoudsbeginse) toegerekend aan de jaren waarin het genotsrecht bestaat (matchingsbeginse). Het gesignaleerde oneigenlijk gebruik doet zich dan niet meer voor.

→ eens!!

Het huidige stelsel

- Het genotsrecht is het recht op genot van een zaak of vermogensrecht, het recht om gebruik te maken van iets. Voorbeelden zijn:

- Vruchtgebruik: het recht om goederen te gebruiken die van een ander zijn en daarvan de 'vruchten' te genieten (bijvoorbeeld toekomstige rente of dividend).
- Erfpacht: het recht om gebruik te maken van een stuk grond en de daarop staande bebouwing.

Na het vestigen van het genotsrecht blijft bij de juridische eigenaar een zogenoemd "bloot eigendom" over.

- In het box 3-stelsel worden genotsrechten die ontstaan op basis van het wettelijk erfrecht of op grond van een testament niet in aanmerking genomen. De voorgestelde waardering heeft zodoende betrekking op genotsrechten die buiten het versterkerrecht en testamentair erfrecht ontstaan door het aangaan van een overeenkomst. Onze inschatting is dat genotsrechten beperkt voorkomen in box 3. Daarnaast schatten wij in dat in die beperkte gevallen belastingplichtigen advies en bijstand ontvangen van een (belasting)adviseur bij het opstellen van de overeenkomst en het bepalen van een zakelijke prijs voor het verkrijgen/vestigen van het genotsrecht.
- In het huidige stelsel moet de belastingplichtige de waarde van het genotsrecht en het blooteigendom berekenen op basis van tabellen in het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001. Ondanks deze tabellen is de berekening complex omdat veel factoren van belang zijn. In zoverre is het nieuwe voorstel een vereenvoudiging omdat de waardering van het genotsrecht kan worden vastgesteld door de (al bekende) koopsom te delen door de (eenmalig) ingeschatte looptijd van het genotsrecht.

Omschrijving nieuw voorstel

- De hoofdregel is dat een genotsrecht en een bloot eigendom hetzelfde regime volgt als het volle eigendomsrecht. Dus genotsrechten die gevestigd worden op onroerende zaken of op aandelen in familiebedrijven en start-ups volgen het winstregime. Genotsrechten die bijvoorbeeld gevestigd worden op andere aandelen volgen het aanwasregime.
- Een eenmalige vergoeding op het moment van vestiging van het genotsrecht tegen een zakelijke prijs is een vermogensmutatie waarbij het totale vermogen gelijk blijft. De verkoopprijs van het genotsrecht is dan immers gelijk aan de waardedaling van het goed waarop het genotsrecht rust. Elk jaar wordt de resterende periode waarin het genotsrecht op het eigendom is gevestigd korter. Daardoor stijgt de waarde van het blote eigendom en daalt de waarde van het genotsrecht. De blote eigenaar heeft elk jaar een tussentijdse winstneming vanwege de afbraak van de waarde van het resterende genotsrecht. Daar staat tegenover dat de genotsgerechtigde elk jaar de waardedaling van het genotsrecht kan aftrekken.
- Deze verplichte jaarlijkse winstneming/verliesneming vanwege de jaarlijkse afbraak van het genotsrecht geldt zowel in het winstregime als in het aanwasregime van box 3. Belastinguitstel in het winstregime is niet nodig bij de verkoop van een genotsrecht, omdat er liquide middelen beschikbaar zijn. Dit sluit ook aan bij behandeling van genotsrechten in box 1 op grond van goed koopmansgebruik.
- Specifiek voor het winstregime wordt wel een uitzondering gemaakt op de verplichte jaarlijkse winstneming: deze is niet verplicht bij de verwerving van het blote eigendom van een derde. Anders dan bij de volle eigenaar die een genotsrecht verkoopt, zullen er bij de aankoop van een bloot eigendom niet altijd liquide middelen beschikbaar zijn. Winstneming mag

goede
analogie
met
winstbe-
grip
(gkg)

worden uitgesteld tot vervreemding. Deze uitzondering bestaat op dit moment ook in box 1 op grond van goed koopmansgebruik.

- Een accurate verdeling van de totaalwinst over de looptijd van het genotsrecht conform het matchingsbeginsel is zeer belastend voor burgers en de Belastingdienst. Hiervoor zou jaarlijks de actuariële waarde berekend moeten worden waarbij onder andere rekening wordt gehouden met de wijzigingen in de marktrente en sterftecijfers. Daarom wordt een eenvoudige methode voorgesteld, waarbij een verplichte lineaire afbouw geldt op basis van de duur van het genotsrecht. Bij tijdelijke genotsrechten vindt de afbouw plaats op grond van de overeengekomen looptijd. Bij eeuwigdurende genotsrechten vindt de afbouw plaats op grond van een wettelijk voorgeschreven X aantal jaren (bijvoorbeeld 30 jaar).
- Bij het vestigen van het genotsrecht wordt op dat moment wel rekening gehouden met sterftekansen. Bij een genotsrecht dat afhankelijk is van een of twee levens moet bij het vestigen een inschatting worden gemaakt van de looptijd op basis van de resterende levensverwachting. Hiervoor zullen tabellen worden opgenomen in lagere regelgeving.
- Als het genotsrecht langer duurt dan ingeschat, is de waarde van het genotsrecht (lineair) afgebouwd tot nihil. De vruchten lopen wel nog door en blijven belast totdat het genotsrecht eindigt. Dit effect is overkomelijk en de prijs voor het niet jaarlijks hoeven opstellen van een actuariële berekening waarbij rekening wordt gehouden met actuele rente en sterftekansen.
- In bijlage 2 treft u diverse rekenvoorbeelden aan.

Beslispunt 4 – Definitie familiebedrijven

Bent u akkoord om voor de definitie van familiebedrijven in het nieuwe box 3-stelsel aan te sluiten bij de definitie die per 1 januari 2025 wordt opgenomen in de Successiewet 1956 naar aanleiding van het aangenomen amendement van Inge van Dijk en Erkens?

A. L. H. O. C. D.

Toelichting beslispunt 4

- In het conceptwetsvoorstel "Wet werkelijk rendement box 3" is in de wettekst een summierende definitie opgenomen van familiebedrijven. Vervolgens is in de memorie van toelichting (MvT) aangekondigd dat in lagere regelgeving voorwaarden zullen worden opgenomen wanneer een bedrijf voor toepassing van het nieuwe box 3-stelsel wordt aangemerkt als een familiebedrijf.
- Ter illustratie is in de MvT een aanzet gedaan voor een definitie, gebaseerd op de afbakeningscriteria die het CBS en de Europese Commissie gebruiken voor het doen van onderzoek.
- In de internetconsultatie is door de NOB, RB en de belangenorganisatie Familiebedrijven Nederland kritisch gereageerd op de werkbaarheid van de voorgestelde definitie.
- Op 26 oktober is het amendement van Inge van Dijk (CDA) en Erkens (VVD) aangenomen over aanpassingen van de bedrijfsopvolgingsregeling in de schenk- en erfbelasting voor familiebedrijven.⁵ In het amendement is een definitie opgenomen van een familiebedrijf.

⁵ Kamerstukken II 2023/24, 36421, nr. 11.

- In het kader van uniformiteit van begrippen en in het belastingrecht adviseren wij u om deze definitie over te nemen voor de afbakening in het nieuwe box 3-stelsel. 1 eens
- Van een familiebedrijf is sprake als de belastingplichtige, al dan niet tezamen met zijn partner, en bloed- en aanverwanten in de neergaande lijn van de eerste familiaire aandeelhouder, doet blijken voor ten minste een 25% belang in het lichaam te houden.
- De uitbreiding van Successiewet 1956 als gevolg van het aangenomen amendement van Inge van Dijk en Erkens is gebaseerd op het voorstel van vertegenwoordigers van een aantal grote oude familiebedrijven.⁶
- In de Kamerbrief van 16 oktober 2023 over het onderzoek om de bedrijfsopvolgingsregeling in de schenk- en erfbelasting meer te richten op familiebedrijven⁷ heeft u inhoudelijk gereageerd op het voorstel van de vertegenwoordigers van een aantal oude familiebedrijven.
- Bij het voorgestelde familiebegrip zijn in de Kamerbrief diverse kanttekeningen geplaatst, onder andere over de uitvoerbaarheid, het gelijkheidsbeginsel en staatssteun.
- Ondanks de bezwaren die u in de Kamerbrief heeft geuit over het voorgestelde familiebegrip stellen wij voor om deze definitie voor het vaststellen van de uitvoeringstoets het nieuwe box 3-stelsel vooralsnog over te nemen met het oog op uniformiteit van begrippen in het belastingstelsel. Daarbij speelt mee dat in reactie op de internetconsultatie door diverse partijen kritisch is gereageerd op de werkbaarheid en uitvoerbaarheid van het voorstel van de definitie die ter illustratie is opgenomen in de MvT. eens
- In de uitvoeringstoets bij deze nieuwe definitie in de Successiewet is gewezen op de matige werkbaarheid en complexe uitvoerbaarheid van deze definitie. Voor de uiteindelijke toepasbaarheid voor het nieuwe box 3-stelsel zullen de ervaringen met deze definitie, in de uitvoering Successiewet vanaf 1 januari 2025, moeten worden meegewogen. eens
- De wetswijziging van de Successiewet 1956 treedt in werking per 1 januari 2025, als de Eerste Kamer de Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten in december aanneemt. De komende tijd wordt onderzocht of aanpassingen in het familiebegrip uit het aangenomen amendement mogelijk zijn om de uitvoerbaarheid te verbeteren. Gelet op de beoogde inwerkingtredingsdatum van het nieuwe box 3-stelsel is er tijd om ervaring met deze nieuwe definitie op te doen in de Successiewet. Eventuele verbeteringen van de definitie werken als gevolg van de voorgestelde koppeling door naar het nieuwe box 3-stelsel. eens

Informatiepunt 1 – In wetgeving uitsluiten van bepaalde regels die kosten naar voren halen of heffing over gerealiseerde winsten uitstellen

In de wetgeving volgen we de lijn dat bij het regime van vermogenswinstbelasting het realisatiemoment (zoals bij verkoop, migratie en overlijden) leidend is. Dit betekent dat diverse faciliteiten die in de winstfeer gebruikelijk zijn om kosten eerder te nemen of juist winstneming ondanks realisatie uit te stellen in het nieuwe box 3-stelsel niet zijn toegestaan.

⁶ Artikel FD 22 juni 2023 en whitepaper. <https://fd.nl/politiek/1479863/grote-familiebedrijven-naar-den-haag-voor-behoud-belastingvrijstelling>

⁷ Kamerstukken II 2023/24, 32637, nr. 582.

Toelichting informatiepunt 1

- Tijdens de vorige bespreking op 1 november heeft u voor het onderwerp onroerend goed aangegeven dat er wat u betreft op enig moment afgerekend moet worden en dat het niet de bedoeling is om bepaalde zaken die kunnen volgen uit het toepassen van goedkoopmansgebruik ook in box 3 toe te passen.
- Het gaat bijvoorbeeld om een doorschuifregeling bij overlijden, het vormen van voorzieningen en fiscale reserves zoals de herinvesteringsreserve, afschrijven en het toepassen van ruilarresten.
- Om deze mogelijkheden niet van toepassing te laten zijn op vermogensbestanddelen in box 3, moeten deze expliciet worden uitgesloten in de wetgeving.
- Wij werken de wetgeving op dit moment volgens deze lijnen uit en hanteren deze lijn niet alleen voor onroerend goed, maar ook voor de andere vermogensbestanddelen in box 3 die onder het vermogenswinstbelastingregime vallen.
- Wij onderzoeken nog of voor echtscheiding iets ander geregeld moet worden.

|| klopt

H x

|| x

|| x

|| begaayp
ik,

Informatiepunt 2 – Eerste bevindingen onderzoek naar mogelijke staatssteun

Wij informeren u over onze bevindingen van het onderzoek naar mogelijke staatssteun bij het belasten van aandelen in startups en familiebedrijven via een vermogenswinstbelasting.

ook
meh
er

Toelichting informatiepunt 2

- In het overleg van 15 juni heeft u diverse keuzes gemaakt over de vormgeving van het box 3-stelsel. Bij de hybride variant is in de nota opgemerkt dat het van belang is dat voor het onderscheid tussen een vermogenswinstbelasting en een vermogensaanwasbelasting voor verschillende vormen van beleggingen een gerechtvaardigd en juridisch houdbaar onderscheid moet zijn. We hebben onderzoek gedaan naar mogelijke staatssteun bij het belasten van aandelen in startups en familiebedrijven via een vermogenswinstbelasting.
- Als het onderscheid tussen een vermogensaanwasbelasting (hoofregel) en een vermogenswinstbelasting wordt gebaseerd op aandelen in het soort ondernemingen, zoals startups en familiebedrijven, lijkt het lastig om een conclusie te trekken dat er geen sprake is van onrechtmatige staatssteun, omdat de selectiviteit wegens feitelijke (en juridische) verschillen tussen de verschillende soorten aandelen ontbreekt.
- Het onderscheid zou gebaseerd moeten zijn op objectieve verschillen tussen de beide soorten aandelen, hetgeen kan betekenen dat een grotere groep aandelen onder de vermogenswinstbelasting komt te vallen. Wij zijn nog aan het bekijken of een dergelijk onderscheid mogelijk is met het oog op het vermijden van onrechtmatige staatssteun.
- Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de verhandelbaarheid van aandelen op een gereguleerde markt ("de beurs") tegenover aandelen waarvoor geen openbare markt is. Het gevolg van deze optie is dat ook niet-beursgenoteerde aandelen in bedrijven die geen startup of familiebedrijf zijn verschuiven van het regime van de vermogensaanwasbelasting naar de vermogenswinstbelasting. Een dergelijke wijziging heeft budgettaire consequenties en vraagt nog veel uitzoekwerk (bijvoorbeeld hoe om te gaan met producten die hierop lijken, zoals genotsrechten van aandelen, de behandeling van (beursgenoteerde) aandelen die indirect, via transparante en

|| last
goed
uitwerken,
begaayp ok

complexiteit

niet-transparante entiteiten kunnen worden gehouden etc.). Daarnaast zal de oproep om ook andere bezittingen onder de vermogenswinstbelasting vermoedelijk toenemen.

- Een ander alternatief is om de uitzondering voor aandelen in startups en familiebedrijven te heroverwegen.

// hee

Informatiepunt 3 – Damage aangifte inkomensheffingen box 3

- Op 7 november jl. heeft de Belastingdienst een damage over aangiften inkomensheffing, Box 3, bij de keten Inkomensheffing geconstateerd. De situatie is dat in totaal 11.972 burgers, met een brief, een vooraankondiging van de Belastingdienst hebben ontvangen waarin hen wordt medegedeeld dat er een voornemen is om af te wijken van de aangiften Inkomensheffing en dat zij de mogelijkheid hebben om hier een reactie op in te sturen. Vervolgens zouden zij binnen enkele weken een aanslag van de Belastingdienst ontvangen.
- Gebleken is dat de Belastingdienst onjuiste informatie in deze vooraankondiging heeft verschaft. Wanneer er sprake is van een Box 3 vermogen, anders dan alleen spaartegoeden, dienen aangiften namelijk aangehouden te worden in afwachting van het Arrest Box 3 door de Hoge Raad, een beheersmaatregel die eerder dit jaar voor de belastingjaren 2021 en 2022 is ingevoerd.
- Dit houdt in dat er op de korte termijn geen aanslag aan betreffende burgers kan worden opgelegd, omdat dit Arrest nog niet is gewezen. Bij de doelgroepselectie voor het proces massaal corrigeren 2021 en 2022 zijn de betreffende posten ten onrechte niet uitgezonderd. De verwachting die met de vooraankondiging richting betreffende burgers is gewekt wordt daarmee niet waargemaakt. Voor de periode 2021 gaat het om 8.165 burgers en voor de periode 2022 om 3.807 burgers die ten onrechte een vooraankondiging van de Belastingdienst hebben ontvangen.
- De burgers zullen worden geïnformeerd via een excuusbrief met daarin een toelichting op de situatie en de mededeling dat de aanslag langer op zich zal laten wachten.

//

//

//

back

//

//

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Dank. Helder

Bijlage 1 | Samenvatting inhoud en werking CRS en FATCA

Algemeen

- Common Reporting Standard (CRS) en Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) regelen de internationale uitwisseling van gegevens van rekeningen (accounts) voor fiscale doeleinden.
- FATCA: Uitwisseling met de VS, gebaseerd op een bilateraal verdrag.
- CRS: Uitwisseling tussen meer dan 100 verschillende landen op basis van door OESO ontwikkelde standaard. Binnen de EU op basis van DAC2, daarbuiten in principe op basis van bilaterale overeenkomsten.
- De uitwisseling verloopt tussen landen. Gegevens worden eerst door de lokale autoriteit, meestal de Belastingdienst, ingewonnen bij de financiële instellingen en doorgeleverd aan het betreffende andere land.
- De aanlevering betreft rekeningen bij financiële instellingen van financiële producten. Het begrip rekening/account is breed, daar worden ook onder verstaan participaties en bepaalde verzekeringsproducten.
- Voor de CRS geldt voor de uitwisseling voor rekeningen gehouden door natuurlijke personen geen ondergrens, voor de FATCA is er een grens van \$ 50.000 waaronder niet gerapporteerd hoeft te worden. Voor de uitwisseling onder de CRS is het fiscale woonland het uitgangspunt, voor de FATCA is het uitgangspunt of iemand een US person is. US person ben je bijvoorbeeld als je de Amerikaanse nationaliteit hebt.
- Het fiscale woonland wordt in eerste instantie bepaald op basis van een door de rekeninghouder ingevuld self-certification formulier wat door de financiële instelling op waarschijnlijkheid wordt beoordeeld aan de hand van KYC-gegevens en eventueel nader op te vragen bescheiden. Voor oudere (lees: bestaande) rekeningen gaat de financiële instelling in eerste instantie uit van bij de financiële instelling aanwezige indices.
- Het fiscale identificatienummer betreft het nummer van het fiscale woonland. Zo moet een Nederlander met een rekening bij een Franse bank zijn BSN aan de Franse financiële instelling verstrekken, die vervolgens de rekening gegevens inclusief dat BSN vertrekt aan de Franse fiscus om uit te wisselen met de Nederlandse fiscus.
- Vanaf 2026 gaat er op basis van DAC8 ook internationale uitwisseling plaatsvinden op basis van de CARF, de Crypto Asset Reporting Framework. De VS doet hier voorlopig niet aan mee, landen buiten de EU waarschijnlijk pas later dan 2026. Uitwisseling betreft uitsluitend transactiegegevens en geen saldi.

Welke financiële instellingen zijn er?

- Bewaarinstelling (custodial institution), voorbeeld: bank met effectenrekening. Vanaf 2026 voor CRS ook Central Bank Digital Currencies en Specified Electronic Money Products
- Instelling die deposito's aanneemt (depository institution), voorbeeld: bank met betaalrekening, spaarbank. Vanaf 2026 voor CRS ook aanhouden crypto's
- Beleggingsentiteit (investment entity), voorbeeld: beleggingsfonds. Vanaf 2026 voor CRS ook investeringen in crypto's.
- Omschreven verzekeringsmaatschappij (specified insurance company), voorbeeld: Levensverzekeringsmaatschappij

Welke gegevens worden uitgewisseld?

De Belastingdienst wisselt onder meer de volgende gegevens uit met de buitenlandse belastingdiensten:

- naam rekeninghouder
- adres
- geboortedatum en -plaats
- fiscaal woonland of vestigingsland
- het fiscale identificatienummer
- het rekeningnummer of polisnummer (bij verzekeringen)
- het saldo of de waarde van de rekening (Alleen CRS, onder de FATCA verstrekt de Nederlandse Belastingdienst wel saldi aan de VS maar wij krijgen ze niet terug)
- de rente- en dividendinkomsten
- de waarden van kapitaal- en lijfrenteverzekeringen

- de bruto-opbrengst van verkoop van financiële producten zoals effecten
- Bij rekeninghouders niet-natuurlijke personen worden in bepaalde gevallen ook de identificatie-gegevens van de achterliggende uiteindelijk belanghebbende natuurlijke personen (UBO's) uitgewisseld.

Vanaf 2026 wordt de aanlevering aangevuld met:

- valide self-certification aanwezig ja/nee
- gezamenlijke rekening ja/nee, met aantal rekeninghouders
- soort rekening (custodial, depository, investment of insurance)
- bestaande of nieuwe rekening (van voor of na 1-1-2016)
- rol van de UBO

Volledigheid van de ontvangen gegevens.

- CRS: Niet alle landen doen mee
- FATCA: Niet alle staten doen mee, zo krijgen wij geen gegevens uit Delaware
- Alle landen worstelen met de volledigheid van de registratie van financiële instellingen die moeten aanleveren. Niet elke instelling die zou moeten rapporteren is eenvoudig uit registers te halen, zelfs in Nederland niet. Zo hoeven in Nederland bepaalde beleggingsinstellingen zich niet bij de AFM te registreren.
- Identificatie op basis van self-certification en indices. Financiële instellingen zijn geen fiscus, zij hoeven geen woonplaatsonderzoek of ander diepgravend onderzoek te doen om de fiscale woonplaats vast te stellen. Nationaliteit is geen criterium. Als een Nederlandse rekeninghouder in Frankrijk het adres van de Franse vakantiewoning opgeeft, de bank niet over andere gegevens beschikt als bijvoorbeeld een Nederlands postadres, en de rekeninghouder verklaart dat hij in het vakantiehuis woont, dan zal de rekening niet gevraagd worden als aan te leveren aan Nederland.
- Niet alle financiële instellingen volgen de voorschriften en niet in alle landen is het toezicht zodanig dat zekerheid is dat de regels worden toegepast. Er is dan ook geen zekerheid dat alle relevante rekeningen worden geïdentificeerd en uitgewisseld.
- Ontbreken van BSN. In veel gevallen beschikt de aanleverende financiële instellingen niet over het Nederlands BSN. Dit omdat die bij het aangaan van de rekening nooit is verstrekt en/of de rekeninghouder nadien deze nooit heeft verstrekt of heeft geweigerd deze te verstrekken. Identificatie door Nederland vindt dan plaats op basis van de overige gegevens (naam, geboortedatum) met wisselend succes.

Juistheid van de ontvangen gegevens

De kwaliteit van de ontvangen gegevens is wisselend en varieert per land. Tot op heden heeft de Belastingdienst niet voldoende vertrouwen in de ontvangen gegevens om deze volledig in de VIA op te nemen. Alleen de bank en de rekeningnummers worden vooraf ingevuld. De van belastingplichtigen naar aanleiding van de voorinvulling ontvangen feedback geeft vooralsnog geen reden om verder te gaan en ook bedragen vooraf te gaan invullen.

Tijdigheid van de ontvangen gegevens

FATCA- en CRS-gegevens worden niet eerder dan oktober van het jaar opvolgend op het jaar waar ze betrekking op hebben ontvangen. Dus gegevens over 2023 worden niet eerder dan oktober 2024 verwacht. In een systeem van VAB zou je deze in het voorjaar van 2024 reeds tot je beschikking willen hebben.

Voorbeeld 1 | Tijdelijk vruchtgebruik aandelen voor een periode van 5 jaar

Eef koopt een aandeel voor € 100.000 en vestigt daarop voor een periode van vijf jaren een vruchtgebruik ten behoeve van Joep tegen een (zakelijke koopsom) van € 10.000. In de jaren 2027 t/m 2031 heeft het aandeel in totaal € 14.000 dividend uitgekeerd en is de intrinsieke waarde per saldo met € 9.000 gestegen. De waarde van het vruchtgebruik wordt in 5 jaar lineair afgebouwd (20% per jaar; ter waarde van € 10.000 / 5 = € 2.000).

Verloop blooteigendom en vruchtgebruik

Datum	1-1-2027	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030	31-12-2031
Waarde volle eigendom	100.000	105.000	108.000	109.000	104.000	109.000
Waarde blooteigendom	90.000	97.000	102.000	105.000	102.000	109.000
Waarde vruchtgebruik	10.000	8.000	6.000	4.000	2.000	0
Afpraak vruchtgebruik	100%	80%	60%	40%	20%	0%

Het jaarresultaat voor blooteigenaar Eef

Jaar	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Waardemutatie aandeel	5.000	3.000	1.000	-5.000	5.000	9.000
Afpraak vruchtgebruik	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	10.000
Totaal jaarinkomen	7.000	5.000	3.000	-3.000	7.000	19.000

Het jaarresultaat voor vruchtgebruiker Joep

Jaar	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Dividend	2.000	2.000	3.000	3.000	4.000	14.000
Afpraak vruchtgebruik	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-10.000
Totaal jaarinkomen	0	0	1.000	1.000	2.000	4.000

Dak.
Weldere
verkeerde.
Jen

Voorbeeld 2 | Tijdelijk vruchtgebruik aandelen voor een periode van 5 jaar (voortijdig overlijden)

Eef koopt een aandeel voor € 100.000 en vestigt daarop voor een periode van vijf jaren een vruchtgebruik ten behoeve van Joep tegen een (zakelijke koopsom) van € 10.000. In de jaren 2027 t/m 2031 heeft het aandeel in totaal € 14.000 dividend uitgekeerd en is de intrinsieke waarde per saldo met € 9.000 gestegen. De waarde van het vruchtgebruik wordt in 5 jaar lineair afgebouwd. Joep overlijdt echter op 31 december 2030.

Verloop blooteigendom en vruchtgebruik

Datum	1-1-2027	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030	31-12-2031
Waarde volle eigendom	100.000	105.000	108.000	109.000	104.000	109.000
Waarde blooteigendom	90.000	97.000	102.000	105.000	104.000	109.000
Waarde vruchtgebruik	10.000	8.000	6.000	4.000	0	0
Afpraak vruchtgebruik	100%	80%	60%	40%	0%	0%

Verdelt met 1

Het jaarresultaat voor blooteigenaar Eef

Jaar	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Waardemutatie aandeel	5.000	3.000	1.000	-5.000	5.000	9.000
Afpraak vruchtgebruik	2.000	2.000	2.000	4.000	0	10.000
Dividend					4.000	4.000
Totaal jaarinkomen	7.000	5.000	3.000	-1.000	9.000	23.000

Verdelt met 1

Het jaarresultaat voor vruchtgebruiker Joep

Jaar	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Dividend	2.000	2.000	3.000	3.000	0	10.000
Afpraak vruchtgebruik	-2.000	-2.000	-2.000	-4.000	0	-10.000
Totaal jaarinkomen	0	0	1.000	-1.000	0	0

Voorbeeld 3 | Tijdelijk vruchtgebruik onroerend goed voor een periode van 5 jaar

Eef koopt een loods voor € 100.000 en vestigt daarop voor een periode van vijf jaren een vruchtgebruik ten behoeve van Joep tegen een (zakelijke koopsum) van € 10.000. In de jaren 2027 t/m 2031 verhuurt Joep de loods aan derden voor totaal € 14.000. De waarde van het vruchtgebruik wordt in 5 jaar lineair afgebouwd (20% per jaar; ter waarde van € 10.000 / 5 = € 2.000). Eef verhuurt zelf – na einde van het vruchtgebruik – de loods in 2032 voor € 5.000. Uiteindelijk verkoopt Eef de loods op 31-12-2032 voor € 115.000.

Verloop blooteigendom en vruchtgebruik

Datum	1-1-2027	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030	31-12-2031	31-12-2032
Waarde volle eigendom	100.000	105.000	108.000	109.000	104.000	109.000	115.000
Waarde blooteigendom	90.000	97.000	102.000	105.000	102.000	109.000	
Waarde vruchtgebruik	10.000	8.000	6.000	4.000	2.000	0	
Afpraak vruchtgebruik	100%	80%	60%	40%	20%	0%	0%

Het jaarresultaat voor blooteigenaar Eef

Jaar	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totaal
Verkoopprijs	0	0	0	0	0	115.000	115.000
Aanschafprijs	0	0	0	0	0	-100.000	-100.000
Afpraak vruchtgebruik	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	0	10.000
Huur	0	0	0	0	0	5.000	5.000
Totaalinkomen	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	20.000	30.000

Het jaarresultaat voor vruchtgebruiker Joep

Jaar	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totaal
Huur	2.000	2.000	3.000	3.000	4.000		14.000
Afpraak vruchtgebruik	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	0	-10.000
Totaal jaarinkomen	0	0	1.000	1.000	2.000	0	4.000

Voorbeeld 4 | Koop van bloot eigendom onroerend goed met een vruchtgebruik voor een periode van 5 jaar

Eef koopt een loods voor € 90.000. Op dat moment is op die loods een vruchtgebruik gevestigd voor een periode van vijf jaren ten behoeve van Joep. De waarde van de volle eigendom van de loods is € 100.000, maar de koopsom die Eef moet betalen is € 10.000 lager vanwege het waardedrukkende effect van het vruchtgebruik dat door de vorige eigenaar op de loods is gevestigd. In de jaren 2027 t/m 2031 verhuurt Joep de loods aan derden voor totaal € 14.000. De waarde van het vruchtgebruik wordt in 5 jaar lineair afgebouwd (20% per jaar; ter waarde van € 10.000 / 5 = € 2.000). Eef verhuurt zelf – na einde van het vruchtgebruik – de loods in 2032 voor € 5.000. Uiteindelijk verkoopt Eef de loods op 31-12-2032 voor € 115.000.

Verloop blooteigendom en vruchtgebruik

Datum	1-1-2027	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030	31-12-2031	31-12-2032
Waarde volle eigendom	100.000	105.000	108.000	109.000	104.000	109.000	115.000
Waarde blooteigendom	90.000	97.000	102.000	105.000	102.000	109.000	
Waarde vruchtgebruik	10.000	8.000	6.000	4.000	2.000	0	
Afpraak vruchtgebruik	100%	80%	60%	40%	20%	0%	0%

Het jaarresultaat voor blooteigenaar Eef

Jaar	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totaal
Verkoopprijs	0	0	0	0	0	115.000	115.000
Aanschafprijs	0	0	0	0	0	-90.000	-90.000
Huur	0	0	0	0	0	5.000	5.000
Totaalinkomen	0	0	0	0	0	30.000	30.000

Het jaarresultaat voor vruchtgebruiker Joep

Jaar	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totaal
Huur	2.000	2.000	3.000	3.000	4.000		14.000
Afpraak vruchtgebruik	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	0	-10.000
Totaal jaarinkomen	0	0	1.000	1.000	2.000	0	4.000